

Η ΦΥΣΙΣ
 ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
 ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ
 ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ * * * * * ΦΕΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ
 ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΑ * * * * * ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' - ΤΟΜΟΣ Γ' - ΕΤΟΣ 20 | ΔΙΕΥΘ. ΕΚΔΟΤΗΣ: ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ
 Συνδρομή 'Εσωτερική δρ. 16 | ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Οδός Σωκράτους αρ. 2 και
 Συνδρομή 'Εξωτερική δρ. 20 | 'Εναντι 'Τπ. Οίκοι και Ναυτιλῶν

Η Α. Β. Υ.

Ο ΠΡΙΓΚΗΨ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΟΥ

ΠΡΙΓΚΗΨΕΣΣΑ

ΜΑΡΙΑ

ΕΝ ΧΑΡΙΕΣΤΑΤΩ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑΤΙ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΠΡΙΓΚΗΨΟΣ ΠΕΤΡΟΥ

ΠΕΡΙΕΡΓΟΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου φύλλου)

Ἐκτός τούτων καὶ εἰς ἄλλα ἀθροίσματα τοῦ ζωικοῦ βασιλείου εὐρίσκονται κολυμβῶντα ζῶα, ὡς π. χ. εἰς τὰ μαλάκια, εἰς τὰ ἔντομα. Οὕτω τὰ λεγόμενα ἑτερόποδα, διαφανεῖς δηλ. ἐπιμήκεις θαλάσσιοι κοιλίαι με μεγάλους ὀφθαλμούς καὶ με ἐμπρόσθια, ἐν εἶδει ράκους, πτερυγοειδῆ κολυμβητικά ἐξαρτήματα, εἶναι καὶ χαρακτηρίζονται ὡς κοιλίαι, δυνάμενοι νὰ κωπηλατῶσι καὶ νὰ κινῶνται ἐν τῷ ὕδατι με τὴν κοιλίαν πρὸς τὰ ἄνω καὶ φέροντες ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τὸ ὅλον σώμα, ἐνῶ συγχρόνως χρησιμοποιοῦσι καὶ τὰ πτερυγοειδῆ αὐτῶν ἐξαρτήματα. Ὡσαύτως καὶ οἱ κοιλίαι Clione καὶ Λιμακίνα, εἰς ὧν κυρίως τρέφονται αἱ φάλαικαι, εἶναι κατάλληλοι διὰ κολύμβησιν.

Ὡς παραδόξως κινῶνται ἡ Σηπία, ὡς καὶ ἡ τευθίς (κ. καλαμάρι): αὐταὶ δύνανται νὰ διατηρηθῶσιν ἐν τῷ ὕδατι ὀριζοντίως, τῆ βοήθειαν εἰς ἐκάστην πλευρᾶν τοῦ σώματος εὐρισκομένου μικροῦ πτερυγίου, ὡς καὶ τῶν προκειμένων 4 ἀνωτέρων βραχιόνων. Κατὰ τὴν πρὸς τὰ πρόσω κολύμβησιν μεταχειρίζονται τοὺς τέσσαρας κατωτέρους βραχιόνους. Ὅταν δὲ θέλουν πρὸς τὰ ὀπίσω νὰ κολυμβήσωσιν, ἐκτείνουσι κατ' ἀρχῆς τοὺς βραχιόνους καὶ ἀφίνουσι νὰ εἰσέλθῃ ὕδωρ εἰς τὴν κεντρικὴν λεγομένην κοιλότητα, κατόπιν συστέλλουσι μεθ' ὁρμῆς τοὺς βραχιόνους, οὗ ἕνεκα τὸ ἐν τῇ κεντρικῇ κοιλότητι εἰσελθὼν ὕδωρ ἐκβάλλεται δι' ἐνὸς νευρώδους σωλήνος, τοῦ σίφωνος, εὐρισκομένου ἐμπροσθεν τῆς κοιλότητος καὶ οὕτω πως ἡ σηπία τινάσσεται, φερομένη πρὸς τὰ ὀπίσω. Ἐπίσης δὲ καὶ εἰς τοὺς βραχίονας, ἰχθύς, καρκίνους, μεδούσας ὡς καὶ εἰς κανθάρους τινάς, καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς θηλαστικά τινα (π. χ. τὰ Καγγουρώ) λαμβάνει χώραν κινήσιν πρὸς τὰ ἔμπροσθεν διὰ ὀρμητικῶν πρὸς τὰ ὀπίσω κινήσεων μερῶν τινῶν τοῦ σώματος.

Οἱ λεγόμενοι ψύλλοι τῆς θαλάσσης κινῶνται ἐπίσης τῆ βοήθειαν τῶν κερατιῶν των.

Εἰς πολλὰ τῶν μικρῶν ὑδροβίων ζῶων τὰ ὄργανα τῆς κωπηλασίας βοηθοῦνται καὶ διὰ σειρῶν σμηρίγγων πρὸς καλλιτέραν κινήσιν.

Ἄλλ' ὑπάρχουσι πολυαίθμη ὑδροβία ζῶα, παρ' οἷς ἡ κίνησις κυρίως διὰ τριχοειδῶν ἢ νηματοειδῶν προεξοχῶν γίνεται: αἱ προεξοχαὶ ὅμως αὐταὶ δὲν εἶναι στερεὰ κεράτινα πλάσματα, ἀλλὰ προεκβολαὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ ζωικοῦ πρωτοπλάσματος, δηλαδή «ζῶσαι τρίχες». Οὕτω κινῶνται τὰ ἐγγυματικά λεγόμενα ζῶφια, αἱ νύμφαι τῶν κοιλίων καὶ τῶν πα-

ρασιτικῶν σκωλήκων: ἐπίσης τὰ ἀκτινοζῶα (ἐκ τῶν πρωτοζῶων), αἱ νύμφαι τῶν σπόγγων καὶ τῶν ὑδροπολυποδοειδῶν κινῶνται τῆ βοήθειαν τοιούτου εἶδους βλεφαρίδων: τὰ μαστιγωτά (ἐκ τῶν πρωτοζῶων) κολυμβῶσι λίαν ἐπιδειξίως δι' ἐνὸς ἢ δύο μαστιγίων εὐρισκομένων εἰς ἄκρον τοῦ σώματος αὐτῶν.

Ἡ κολύμβησις τῶν ζῶων ἐν τῷ ὕδατι προσομοιάζει καὶ ὑπερθυμίζει ἐν πολλοῖς τὴν πτήσιν τῶν ζῶων ἐν τῷ ἀέρι. Ὁ Ν. Branca καθορίζει τὴν πτήσιν κατ' ἐξοχὴν ὡς τὴν ἰκανότητα τοῦ ζώου νὰ κινήται ἐλευθέρως ἐν τῷ περιβάλλοντι μέσῳ, ἐν ᾧ τοῦτο ἀναπνέει. Ἄν δὲ ἡμεῖς ὡς προδρόμους τῶν σποδυλωτῶν ζῶων τῆς σήμερον ὑποθέσωμεν καὶ θεωρήσωμεν ἰχθυοειδῆ ζῶα θαλάσσια, τότε πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ἡ ἀρχικὴ κίνησις ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἦτο μία πρὸς τὰ πρόσω κινήσις τοῦ ἐπιμήκου σώματος, μόνον διὰ πλευρικῶν κινήσεων τοῦ κορμοῦ καὶ τῆς οὐρᾶς, συμφῶνως πρὸς τὸ εἶδος τῆς κινήσεως τῶν ἰχθύων. Ὅταν δ' ἔπειτα παρήχθησαν βλαβηδὸν ἐκ τῶν ὑδροβίων ζῶων χερσαία τοικῦτα, μετεδιδάσθη καὶ ἡ κίνησις εἰς μογλοειδῆ συζυγῆ ἄκρα. Κατόπιν δὲ θαλάσσια τινὰ καὶ χερσαία ἕτερα ζῶα ἠτοιμάσθησαν καὶ ἐγένοντο κατάλληλα πρὸς πτήσιν ἢ διαμορφωθέντων νέων πτητικῶν ὀργάνων, χωρὶς νὰ παραβλαφθῶσι τὰ ἄκρα αὐτῶν ἢ μεταβληθέντων τῶν ἐμπροσθίων ἄκρων εἰς ὄργανα πτήσεως. Ἄν νῦν διεπλάσθη κατὰ τῶν πρώτων ἐν ἀτελές πτερύγισμα (ὡς εἰς τὰς νυκτερίδας) καὶ ἐκ τούτου κατόπιν βαθμιαίως ἢ τελεία πτήσις (ὡς εἰς τὰ πτηνά), ἢ ἂν ἀμφότερα τὰ εἶδη ταῦτα τῆς κινήσεως ἀνεξκρητῶς ἀλλήλων διεμορφώθησαν, δὲν δυνάμεθα σήμερον καλῶς καὶ ὀριστικῶς νὰ ἀποφανθῶμεν. Τὰ ἀρχικῶς καὶ κατὰ πρῶτον ἐκ τῶν συζυγῶν κινητηρίων ἄκρων ἢ ἐκ τῶν πλευρικῶν πτυχῶν τοῦ δέρματος διαπλασθέντα ἀλεξίπτωτα, ἄτινα ὑπὸ ὀστεωδῶν ἀκτινῶν καὶ νεύρων διατείνονται καὶ χρησιμεύουσιν, ὅπως φέρουσιν ἀσφαλῶς ἐπὶ χρονικὸν τι διάστημα ἢ τὸ ἀφ' ὕψηλοῦ τινος σημείου πρὸς τὰ ὑψηλὰ ὀρμῶν ζῶων, εὐρίσκουμεν ἀφ' ἐνὸς μὲν εἰς τοὺς ἰπταμένους ἰχθύς, οἵτινες, τῆ βοήθειαν τοῦ ἐκ τῶν ἐπιμηκυνθέντων στηθιαίων πτερυγίων διαπλασθέντος πλατέος ἐπιπέδου ἀλεξίπτωτου, τρέχουσι διὰ τοῦ ἀέρος ἐπὶ βραχὺν χρόνον, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τοὺς ἰπταμένους δροάκοντας, οἵτινες χρησιμοποιοῦσι κατὰ τὴν κατάπτωσίν των ἀπὸ κλάδου τινος εἰς ἄλλον μεγάλην δερματί-

νην πτυχὴν, στηριζομένην ἐπὶ τῶν ἐπιμηκυνθειῶν πλευρῶν αὐτῶν.

Σπουδαίαν πρόδον εἰς τοιαύτην διὰ πτερυγίσματος κινήσιν ἀποτελοῦσι τὰ ὄργανα τῆς πτήσεως, τὰ ὁποῖα εὐρίσκουμεν ἀφ' ἐνὸς μὲν εἰς τὰ ἐκλείψαντα προϊστορικὰ πετῶντα σαυροειδῆ (πτεροδάκτυλος, ἀρχαιοπτέρυξ κ.τ.λ.), παρὰ τοῖς ὁποῖοις ἐκτείνεται μεγάλη τις δερματίνη πτυχὴ ἐκατέρωθεν τοῦ σώματος μεταξὺ καὶ τῶν καταπληκτικῶς ἐπιμεμηκυνμένων πέντε δακτύλων τῶν ἐμπροσθίων ἄκρων, τῶν ὀπισθίων κνημῶν καὶ τῆς οὐρᾶς, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὰς νυκτερίδας, εἰς τὰς ὁποῖας ἐπίσης πάντες οἱ δάκτυλοι ἐκτός τοῦ πρώτου περιβάλλονται ὑπὸ τῆς πτυχῆς τοῦ δέρματος.

Εἰς τελειοτάτην ἐξέλιξιν διὰ πτήσιν ἐφθασαν τὰ πτηνά, προσαρμοσθέντα διὰ μικροτάτας καὶ μεγίστης διαρκείας κινήσεις ἐν τῷ ἀέρι, οὐ μόνον διὰ τῆς μεταμορφώσεως τῶν ἐμπροσθίων ἄκρων αὐτῶν εἰς πτερυγας, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς κατασκευῆς τοῦ ἄλλου σώματος των. Ὡς τοιαύτη προσαρμογὴ πρὸς τὸ ἵπτασθαι ἐμφανίζεται: πρῶτον τὸ πεπιεσμένον καὶ κυλινδρῶδες σχῆμα τοῦ σώματος των, οὕτως ὥστε ὅλη ἢ τοῦ σώματος μάζα συγκεντρῶται παρὰ τὸ κέντρον βάρους: δεύτερον ἡ στερεὰ συναρμογὴ τοῦ κύτους τοῦ θώρακος, ὅστις μετὰ τῆς ἀκμῆ πτω σπονδυλικῆς στήλης καὶ τοῦ ἰσχυροῦ στήθους ἀντέχει εἰς τοὺς ἰσχυροὺς κλονισμοὺς τοὺς κατὰ τὴν πτήσιν παραγομένους καὶ τρίτον τὸ ἐλαφρὸν, ἐκ πτερῶν καὶ πτίλων συνιστάμενον καλυπτῆριον σύστημα αὐτῶν, τὸ ὁποῖον ἀφ' ἐνὸς μὲν προσυλλάσσει τὰ ἵπταμενα πτηνά ἀπὸ τῆς ἰσχυρᾶς ἀπωλείας θερμότητος, ἀφ' ἑτέρου δὲ συντρέχει διὰ τοῦ μικροῦ αὐτοῦ βάρους ἐν συνδυασμῷ μετὰ τὰ κοῖλα ὄστᾶ καὶ τοὺς μεγάλους με θερμὸν ἀέρα πεπληρωμένους ἀερίους θαλάμους τῶν πνευμόνων, νὰ καθιστᾷ ὅσον τὸ δυνατόν ἐλάχιστον τὸ εἰδικὸν βῆρος τοῦ πτηνοῦ.

Παρεμπιπτόντως ἐντάθηκ ἕλομεν εἰσελθεῖν καὶ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν διαφορῶν καὶ ποικίλων τρόπων, καθ' οὓς τὰ πτηνά ἵπτανται, ὡς ἐπίσης τῆς ταχύτητος καὶ τῆς διαρκείας τῆς διαρκείας τῆς πτήσεως αὐτῶν. Οἱ ἐρωδιοί, οἱ πελαργοὶ καὶ ἄλλα μεγάλα ἀρπακτικά πτηνά εἶναι περιεργα, καθότι δύνανται ἐπὶ μακρὸν διάστημα, χωρὶς καθόλου νὰ πλῆξωσι τὸν ἀέρα διὰ τῶν πτερυγῶν των, κατ' εὐθείαν νὰ κινῶνται, ἀφοῦ ὅμως πρότερον ἀποκτήσωσιν ὠρισμένην ταχύτητα εἴτε διὰ κινήσεως τῶν πτερυγῶν διὰ τοῦ ἀνέμου, εἴτε βιπτόμενα πρὸς τὰ κάτω ἀπὸ ὠρισμένου ὕψους. Παιγνίστον φαινόμενον περιεργον εἶναι ἡ μουσικὴ ἀνάβλασις, ἢ γινόμενη διὰ συγχρόνου οὕτως εἰπεῖν ἀναρρήσεως καὶ πτήσεως τοῦ κορυδαλοῦ, ὅστις ἔπειτα, ἀφοῦ τὸ ἄσμα του τελειώσῃ, πάλιν σχεδὸν καθέτως κατέρχεται, κῆμων ἀπτόμον στροφὴν πρὸς τὰ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ τοῦ σώματος του. Ἡὼς ἀστρα-

πικίως παράγεται τοιαύτη πρὸς τὰ κάτω πτήσις, δύνανται τις νὰ παρατηρήσῃ εἰς τὰ ἀρπακτικά πτηνά: ἀφοῦ ταῦτα ἐπὶ διάστημά τι εἰς θέσιν τινὰ ἐν τῷ ἀέρι διακένουσι, σείονται καὶ αἰφνης ὀρμητικῶς φέρονται πρὸς τὰ κάτω ἐπὶ τῆς παρατηρηθείσης λείας αὐτῶν. Διάφορα πτηνά, ὡς γλαῦκες, πελαργοί, κόρακες, κορώναι, ἰδικιτέρως ὅμως γυῖπες, ἀρέσκονται νὰ διαγράφωσιν ἐλικοειδεῖς γραμμάς, χωρὶς νὰ πλῆττωσι διὰ τῶν πτερυγῶν των τὸν ἀέρα. Ὅπου ὁ ἀνεμος εἰς παρυφὴν δάσους τινὸς ἢ εἰς ἀπόκρυμνον τινα ἀκτὴν προσπίπτει καὶ ἀνακλάται μεταστρεφόμενος πρὸς τὰ ἄνω, δύνανται ἀρπακτικά πτηνά, εἰς δάση ἢ γλάροι εἰς τὰς ἀκτὰς με ἀκινήτους φαινόμενας πτερυγας ἐν μετεώρῳ πτήσῃ εἰς μίαν θέσιν νὰ διακένωσι. Καθ' ὅμοιον τρόπον οἱ λάροι χρησιμοποιοῦσι τὸ βεῦμα τοῦ ἀέρος τὸ ἀνερχόμενον ἐκ τῶν ἐξογκωμένων ἰστίων πλοίου τινὸς καὶ αἰωροῦνται ἐν ἰστίο-πτήσῃ κινούμενα πρὸς τὰ ἔμπροσθεν μετὰ τοῦ πλοίου. Τὴν συνήθη πτήσιν τῶν πτηνῶν, τὴν παραγομένην διὰ τῆς πλήξεως τοῦ ἀέρος ὑπὸ τῶν πτερυγῶν, καλοῦσι κωπηλατικὴν πτήσιν. Τὰ λεγόμενα περὶ τῆς ταχύτητος τῆς πτήσεως τῶν πτηνῶν διαφέρουσι πολὺ ἀλλήλων. Οὕτω κατὰ τὰς νεωτέρας παρατηρήσεις διανύουσιν ἐν ἐνὶ δευτερολέπτῳ μετὰ τὴν συνήθη των πτήσιν: αἱ οἰκιακὴ περιστερὰ περίπου 3 μέτρα, αἱ ταχυδρομικαὶ 13, 15, 18, 21, 24 μέχρι καὶ 30, αἱ τρυγόνες 20, ἡ νῆσσα 19—20, οἱ ἰέρακες 18, 5 ἕως καὶ 20, αἱ τῆς βορείου Ἀμερικῆς ἀγριόχηνες 23—24, οἱ ἀετοὶ 24—25, οἱ γυῖπες 33—35. Ἡ μεγίστη ταχύτης, ἣν δύναται κατὰ ἀξιοπίστα πειράματα ἢ οἰκιακῆ χειρῶν νὰ ἀναπτύξῃ, εἶναι ἐν μιᾷ περιπτώσει 207 χιλόμετρα, ἐν ἑτέρῳ δὲ 300 χιλμ. ἐν μιᾷ ὥρᾳ. Τὴν μακροτάτην διαρκείας πτήσιν ἐκτελοῦσιν αἱ Διομήδια καὶ αἱ Ταχυπέυδες Φρεγάται, ἄτινα πολὺ σπανίως συναντᾷ τις κολυμβῶντα.

Ἄλλ' ἂν καὶ τὰ πτηνά μεταξὺ τῶν ἵπταμένων ζῶων ἵπτανται εἰς τὴν ἀνωτέραν βλαβιδά, ἐν τούτοις παρ' αὐτοῖς, ὡς καὶ ὁ Branca λέγει, ἡ ἀπόκτησις τῆς δυνάμεως τοῦ ἵπτασθαι δὲν εἶναι τόσον καθαρὸν κέρδος, ὅσον παρὰ τοῖς ἐντόμοις, τὰ ὁποῖα ἠδυνήθησαν νὰ ἀποκτήσωσι τὰ ὄργανα τῆς πτήσεως των, διατηρηθέντων ὅμως ὅλων τῶν κινητηρίων αὐτῶν ἄκρων (ποδῶν), καθότι ὁ χιτινώδης αὐτῶν θώραξ παρέσχε εἰς τὰς ναυτιλικὰς αὐτῶν πτερυγας ἰσχυρότατον σημείον στηρίξεως. Αἱ πτερυγες τῶν ἐντόμων εἶναι δερματίναι ἐπίπεδοι κρυσπεδοειδεῖς προεξοχαί, ἐκ δύο συνιστάμεναι φύλλων, μεταξὺ τῶν ὁποῖων αἱ τραχεῖαι ἐκτείνονται. Κατὰ τὴν μορφήν καὶ τὴν σύστασιν αἱ πτερυγες αὐταὶ εἶναι ὅλως διάφοροι εἰς τὰς διαφορὰς οἰκογενείας τῶν ἐντόμων: οὕτω δυνατόν τὸ ἐν ζεῦγος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ ὀπίσθιον, νὰ εἶναι μικρότε-

Ἐρπων ἰχθύς (Anabas Scadens) δυνάμενος καὶ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς νὰ κινῆται.

ρον ἢ καὶ ἐντελῶς νὰ μὴ ὑπάρχη, ὡς εἰς τὰ δίπτερα (μυῖαι). Ἐπίσης ὅπως ἀπτερὰ ἔντομα εἶναι γνωστά, ὡς τὰ θήλας διαφόρων πυγολαμπίδων. Εἰς τὰ ἔντομα, ἄτινα δύνανται μακροτάτως πτήσεις νὰ ἐκτελέσωσι, ὑπάρχουσιν τοιοῦτα καὶ ταχύτερον βέλους συρίζοντα τὰ ὅποια αὐτὴ ἢ χελιδῶν δὲν δύναται νὰ προφθάσῃ ἰπτάμενα, μεταξὺ τῶν ψυχῶν αἱ μακρόπτεροι, μεταξὺ τῶν διπτέρων οἱ οἰστροί, μεταξὺ τῶν ὑμενοπτέρων αἱ μέλισσαι καὶ αἱ σφήκες. Κατὰ καιροὺς ἐξέρχονται κατὰ τὴν ἡμέραν αἱ τῶν ἀνθέων ἐπιπέταται μέλισσαι καὶ πετῶσιν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ μετὰ ζήλου τὸ μέλι συλλέγουσαι. Ἀκαταπόνητοι χορεύουσιν οἱ κώνωπες τὸ γαμήλιον αὐτῶν ἄσμα, ἐνῶ πάλιν ἄλλα ἔντομα, ἂν καὶ φέρουσιν πτέρυγας, εἶναι ὀλίγον κύρια τῶν πτερυγῶν τῶν καὶ ἀναγκάζονται νὰ κἀμνωσιν εἰδός τι πτερυγίσματος μὲ δικαιοσύνη καὶ μετ' ἀναπαύσεως.

Μετὰ ταῦτα, τὰ παρεμπιπτότως ἀναφερθέντα περὶ τῆς πτήσεως τῶν πτηνῶν καὶ ἐντόμων, ἂς παρακολουθήσωμεν τὴν πρὸς τὰ πρόσω κίνησιν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, ἐν τῇ βιολογικῇ αὐτῆς τελειοποιήσει εἰς τὰς διαφόρους τάξεις τῶν ζώων. Ἐχομεν κατὰ πρῶτον νὰ ἴδωμεν τὴν κίνησιν τοῦ ἔρπιν, καθ' ἣν τὸ σῶμα τοῦ ζώου ἐναλλάξ ἐπιμηκύνεται καὶ ἐπιβραχύνεται καὶ οὕτω τὸ συρόμενον σῶμα φέρεται πρὸς τὰ πρόσω. Ἡ τοιαύτη κίνησις βεβιακῶς ἐπιφέρει καὶ ἰσχυρὰν τριβὴν, ἣτις ἐλαττοῦται παρὰ τοῖς κοιλίαις, καθότι οὗτοι ἐκκρίνουσιν εἰδός τι σιέλου καὶ ἐπὶ τῆς ἐκ σιέλου ταινίας προχωροῦσι. Σκόληκες δὲ τινες ἀποκτῶσι καὶ βλεφαρίδας ἐν εἰδει ποδῶν χρησιμεύουσας διὰ τὴν πρὸς τὰ πρόσω κίνησιν.

Ἀρθρωτὰ κινήτρια ὄργανα, εὐρίσκομεν πρῶτον εἰς τὰ ἀρθρόποδα (καρκινοειδῆ, ἀραχνοειδῆ καὶ ἔντομα) καὶ εἶτα εἰς τὰ σπονδυλωτά. Εἰς τὰ μυριοποδα (ἰούλους, σκολοπενδρα) ἐμφανίζονται οἱ πόδες κανονικῶς διανεμημένοι εἰς ὅλα τὰ ἄκρα τοῦ σώματος καὶ εἰς μέγαν ἀριθμὸν. Εἶτα ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐνάρθρων ποδῶν ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐλαττοῦται καὶ οἱ ἀπομένοντες τοιοῦτοι περιορίζονται πλέον μόνον εἰς τὸ πρόσθιον μέρος τοῦ σώματος. Οὕτως εἰς τὰ στρακοφόρα ἀρθρωτὰ ζῶα εὐρίσκομεν ἀκόμη τριάκοντα ζεύγη ποδῶν, εἰς τὰ ἀραχνοειδῆ μόνον 4 κνήμας, εἰς τὰ ἔντομα ἕξ, μέχρις οὗ εἰς τὰ θηλαστικά κατακτῆσθαι νὰ περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς εἰς δύο μόνον ζεύγη ἄκρων. Ἐκτὸς δὲ τῆς ἐλαττώσεως ταύτης τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐνάρθρων, ἄκρων, ἐμφανίζονται πρὸς τούτους τινὰ τούτων χρησιμεύοντα ὄχι διὰ τὴν κίνησιν, ἀλλὰ μεταβληθέντα εἰς βοηθητικά ὄργανα διὰ τὴν πρόσληψιν τῆς τροφῆς.

Μόνιμα ὅμως διὰ τὴν κίνησιν μένουσι πάντοτε τὰ ὀπίσθια ἄκρα. Βλέπομεν εἶτα περικτέρω, πῶς τὰ ἄκρα, ἵνα ἐπιταχύνωσι τὴν κίνησιν, καθίστανται μακρότερα, ἀπομακρύνονται ἀπὸ τοῦ ἐδάφους περισσότερο καὶ εἰς τοῦτο στηρίζονται πλέον μόνον μετὰ τὸ ἐξώτατον αὐτῶν ἄκρον. Εἰς τινὰ εἶδη ζώων βοηθοῦσιν ἔτι καὶ ἄλλα μέρη τοῦ σώματος εἰς τὴν κίνησιν καὶ τὴν ἀναρρίχισιν· οὕτω π. χ. εἰς τοὺς χαμαιλέοντας ἢ οὐρὰ ἀναλόγως χρησιμεύεται ὡς πέμπτος ποῦς, εἰς τινὰ πηδῶντα ζῶα ἢ αὐτὴ οὐρὰ ὡς στήριγμα καὶ ὡς πηδάλιον, ἐνῶ εἰς τινὰς ἀναρριχωμένους ὄφεις αἱ πλευραὶ ὡς ὄργανον στηρίξεως.

Πρὸς κίνησιν ἐπὶ τῆς ξηρᾶς εἶναι κατάλληλα ἐπίσης πολλὰ ζῶα ἐκ τῶν ἰπταμένων καὶ κολυμβῶντων ζώων, ὡς π. χ. ὅλα τὰ πτηνά, ἂν καὶ τὸ βῆμα τοῦ πραγματικοῦ ὑδροβίου πτηνοῦ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς εἶναι πάνυ ἀδέξιον καὶ ἀσταθές. Ἐπίσης καὶ τὰ πτερυγίσποδα π.χ.

Βάτραχοι τῆς Αὐστραλίας «Κορλλιδοάκτυλοι» ἀναρριχωμένοι ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων τοῦ ὕψιου αὐτῶν κλωβοῦ.

οἱ θαλάσσιοι λέοντες, αἱ θαλάσσιοι ἄρκτοι, αἰτινες δύνανται νὰ στρέψωσι πρὸς τὰ ἔμπροσ τὰ πέλαγα τῶν ὀπισθίων αὐτῶν ποδῶν, δυσκινήτως σύρονται κλονούμεναι ἐπὶ τῆς ξηρᾶς πρὸς τὰ ἔμπροσ, ἐνῶ ὁ θαλάσσιος ἐλέφας ὁ κοινὸς θαλάσσιος κύων καὶ ἄλλαι φῶκκι, ὧν τὰ ὀπίσθια ἄκρα δὲν ἔχουσι τὴν δύναμιν νὰ στρέφωσιν πρὸς τὰ ἔμπροσ, κινουῦνται τούτου ἕνεκα πρὸς τὰ πρόσω, ἐν εἰδει πηδημάτων τῇ βοηθείᾳ τοῦ κορμοῦ. Ἀλλὰ μεταξὺ τῶν πτηνῶν ὑπάρχουσιν ἐπίσης εἶδη, ἄτινα, ὡς αἱ διάφοροι στρουθοκάμηλοι, εἶναι πάντῃ ἀκατάλληλα πρὸς πτήσιν, ἀλλ' ὅμως δύνανται μετὰ τοὺς ἰσχυροὺς αὐτῶν δρομεῖς πόδας νὰ ἐκτελέσωσιν ἐκτάκτως λαμπροὺς δρόμους τρέχοντα.

Ὅταν ἀφορᾷ εἰς τὴν ταχύτητα τῆς πρὸς τὰ πρόσω κινήσεως τῶν διακρίνονται μεταξὺ τῶν θηλαστικῶν : οἱ ἵπποι, αἱ ἀντιλόποι, οἱ ἄγριοι κύνες ὡς δρομεῖς : οἱ πίθηκοι, οἱ σκίουροι, αἱ ἰκτίδες ὡς ἀναρριχῆται· τὰ καγκουρά, οἱ λαγωοὶ ὡς ἄλλα. Παρὰ τοῖς ἑρπετοῖς ὅπως ἐκτακτον ταχύτητα ἀναπτύσσουσιν αἱ σαῦραι, παρὰ τοῖς ἀμφιβίοις οἱ βᾶτραχοι, οἵτινες δύνανται νὰ προχωρῶσιν ἀλλόμενοι ταχέως καὶ διὰ μεγάλων πηδημάτων. Ἄλλ' ἐπίσης καὶ εἰς τὰ κατώτερα ἀσπόνδυλα ζῶα εὐρίσκομεν εἶδη ταχέως τρέχοντα, πηδῶντα, ἀναρριχωμένα ὡς π. χ. οἱ κἀνθαροὶ οἱ δρομεῖς, αἱ ἀράχαι, αἱ ἀκρίδες, οἱ τέττιγες. Ἐκτὸς τῶν μέχρι τοῦδε μνημονευθέντων ζώων, ὡς ἀναρριχῆται πρώτη τάξεως εἶναι ἐπίσης οἱ ψιττακοὶ, οἱ δρυοκόλαπται, εἶδος τι βυτράχων αὐτοκορλλιδοάκτυλος, εἶδος τι σαύρας ὀνομαζομένη Geckos, ἐξ ὧν ὁ κορλλιδοάκτυλος καὶ ὁ Geckos διακρίνονται διὰ τὴν ταχύτητα, μεθ' ἧς δύνανται νὰ ἀνέρχωνται καὶ νὰ κατέρχωνται ἐπὶ καθέτων, ὀλισθηρῶν τοίχων.

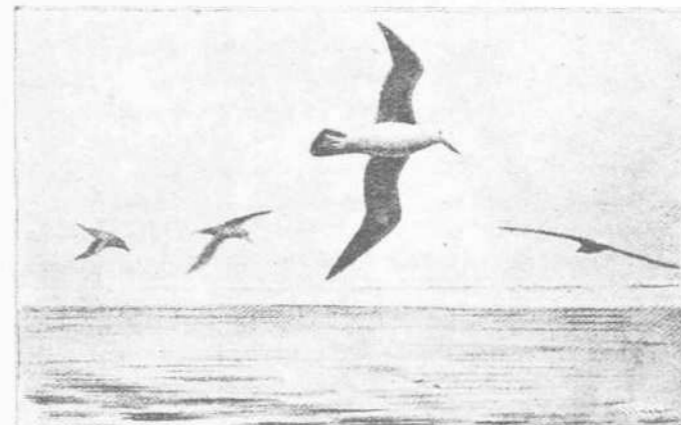
Θὰ ἠδύνατο δὲ τις ἐτι πολλῶν εἰδῶν ἰδιαζούσας κινήσεις νὰ ἀναφέρῃ καὶ ἐξετάσῃ, ὡς π. χ. τὸ κυρτοειδὲς βᾶδισμα τῶν βδελλῶν, τὴν ὀπισθοδρομικὴν κίνησιν πολλῶν ζώων, τὴν

Ἡ Σαῦρα «Geckos» ἀναρριχωμένη ἐπὶ τῶν ὑάλινων τοίχων τοῦ κλωβοῦ τῆς.

ὡς ἐπὶ καλοβάθρων βᾶδισιν ἐτέρων καὶ οὕτω καθεξῆς, ἀλλὰ νῦν ἐν βραχεῖ θὰ μνημονεύσωμεν, ὅτι ὑπάρχουσιν ἐπίσης μεταξὺ τῶν ἰχθύων εἶδη, ἄτινα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μετακίνησιν εἰς τὴν ξηρὰν. Οὕτω δύναται τις εἰς τὰ δάση τοῦ Mangroue τῆς Δυτικῆς Ἀφρικῆς, ὧν τὰ δένδρα ἴστανται ἐντὸς τοῦ ὕδατος ὡς καλόβηλα, ὅταν κατὰ τὴν ἀμπώτιδα τὸ ὕδωρ ὑποχωρῇ, νὰ ἴδῃ ἐπὶ τοῦ ἰλυώδους ἐδάφους θυμασιῶν ἰχθύων κυνηγῶντας μύικας καὶ ἄλλα ἔντομα, εὐστρέφως τινασσομένους ἀπὸ θέσεως εἰς θέσιν, συνωθουμένους εἰς τὰς ρίζας τῶν δένδρων καὶ εἰς τοὺς κατακειμένους κορμούς καὶ ἐπὶ τούτων ἀναρριχωμένους ἢ μετὰ μείζονος ἐπιτηδειότητος ἐν τῷ πηλῷ καὶ τῇ ἰλύϊ σκαλίζοντας. Περὶ δὲ τοῦ ἰνδικοῦ ἀναρριχωμένου ἰχθύος (Anabas scadens), ὅστις, ὅταν κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ξηρασίας τὸ ὕδωρ τῆς λίμνης τοῦ ξηραίνεται, ἐτοιμάζεται διὰ τῆς ξηρᾶς νὰ μεταναστεύσῃ εἰς ἄλλο ὕδωρ, δι' ἰσχυρίσθησαν παλαιότεροι παρατηρηταί, ὅτι οὗτος δύναται τῇ βοηθείᾳ τῶν πεπλατυσμένων αὐτοῦ στηθιαίων πτερυγίων νὰ ἀναρριχῆθῃ ἐπὶ τῶν φοινίκων μέχρι τοῦ μέρους, ὅπου ἀρχίζουν ἀναφυόμενα τὰ φύλλα ἐπὶ τοῦ κορμοῦ.

(Ἐπεταὶ τὸ τέλος).

Διογῆδαι πετῶσαι. Κατὰ φωτογραφίαν τῆς πρὸς τὰς Νοτίους Θαλάσσις Γερμανικῆς Ἀποστολῆς.

Χάριν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν καὶ συνδρομητῶν δημοσιεύομεν κάτωθι λίαν περιεργούς πνευματιστικὰς ἀνακοινώσεις, πρὸς γνῶσιν καὶ ὀδηγίαν τῶν νεωστὶ καταγινομένων εἰς σχετικὰς συνεννοήσεις, καθόσον ἐκτὸς τοῦ ὅτι παρουσιάζουσιν αὐταὶ φαινόμενα ἀξιοπεριεργὰ καὶ πρωτότυπα, ἐνέχουσι καὶ τὸ μέγα ἐνδιαφέρον τῆς μετὰ πειδματώδους πονηροῦ πνεύματος ἐπικοινωνιστικῆς περιπτώσεως. Εἰσὶ δὲ ἀφ' ἑτέρου σύγχρονα πειραματιστικὰ φαινόμενα πνευματιστικῆς συνεννοήσεως ἡμετέρας συνδρομητρίας, ἐξ ὧν ἐναργέστερον ἀποδεικνύεται ἡ μεγάλη ἀλήθεια τῆς ὑπάρξεως καλῶν καὶ κακῶν πνευμάτων ἐν τῷ ἀοράτῳ κόσμῳ καὶ τῆς ἐπικοινωνίας μας μετ' αὐτῶν.

Ἡ Διεύθυνσις

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

Ἀλεξάνδρεια τῆ 29 Δεκεμβρίου 1909

Ἀξιότιμε Κύριε

Ἐλαβον πρὸ τινῶν ἐβδομάδων τὰ φυλλάδια τῆς «Φύσεως» ὡς καὶ πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἕτερα δύο μὲ ἐν δελτάριόν σας

Εὐχαριστῶ πολὺ, Κύριε, διὰ τὴν προθυμίαν, μεθ' ἧς με ἐνεγράψατε συνδρομητρίαν.

Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ πνευματισμοῦ, οὐ-τινος εἶμαι ζηλωτῆς, εἶναι κάπως παράδοξον τὸ φαινόμενον, ὅπερ παρουσιάζεται. Θεωρῶ δὲ ἐνδιαφέρον νὰ σὰς περιγράψω λεπτομερῶς τί μοῦ συμβαίνει, ἵνα ἐννοήσητε καλείτερον ὑπὸ ποίας περιστάσεις περιεπλέχθη.

Πρὸ δύο ἀκόμη ἐτῶν μηδεμίαν περὶ πνευματισμοῦ ἰδέαν εἶχον. Τότε ὁ πατήρ μου ἐνεγράφη συνδρομητῆς σας. Φίλη τῶν γραμμάτων, κίπερ τέσσαρα ἔτη φοιτήσασα εἰς τὸ σχολεῖον, ἡγάπων ὑπερβολικὰ τὰ περιοδικὰ βιβλία κτλ. Τὸ περιοδικόν σας μοὶ ἤρρεσεν ἀμέτρως ἐκ τοῦ ὕφους του περὶ ὑψηλῶν ζητημάτων, ἀλλ' ὅποια ἢ ἐκπληξίς μου, ὅταν εἶδα ν' ἀναφέρῃ καὶ περὶ πνευματισμοῦ.

Μὴ γνωρίζουσα, ἐὰν ὄλοι εἶναι μεσάζοντες καὶ συγκαταλέγουσα ἑαυτὴν μετὰ τούτων, ὠνειροπόλουσαν πάντοτε ἅμα τῇ περιστάσει νὰ ἐπιδοθῶ εἰς πνευματιστικὰ πειράματα. Μὴ δυναμένη ὅμως εἰς Σουεξ, ἅμα τῇ ἀφίξει μου εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἡ πρώτη μου σκέψις ἦτο νὰ ἐκπληρώσω τὴν ἐπιθυμίαν μου. Εἰς τοὺς οἰκείους, εἰς οὓς ἐνεπιστεύθη τὸ πρᾶγμα, ἠρκέσθησαν νὰ γελάσωσι. Τότε προσέτρεξα εἰς τι βιβλιοπωλεῖον, ζητοῦσα τὰ βιβλία τοῦ Ἀλλὰν Καρδέκ. Κατόπιν σοβαρὰς μελέτης, οὐδὲν ἠδυνήθη νὰ παραγάγῃ ἀποτέλεσμα. Ἐχουσα ἐπὶ ἡμίσειαν

ὄραν τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς τραπέζης μετ' ἄλλων, αὕτη οὐδόπως ἐκινεῖτο Μάτην ἐπεκαλούμην τὴν μητέρα μου ἢ ἄλλους οἰκείους νεκρούς.

Βλέπουσα, ὅτι ἀδίκως ἐκοπίαζον, παρήτησα πᾶσαν δοκιμὴν. Παρήλθον ἐβδομάδες τινές, ὅτε ὀμιλοῦσα ἐσπέραν τινὰ μετ' ἐγγενῆ μου, ἡ συνομιλία ἐστράφη ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Οὗτος, παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, μοὶ εἶπεν, ὅτι ἔτυχεν εἰς παρόμοια πειράματα κινουμένης τραπέζης καὶ ἂν συγκατένευον. προθύμως θὰ τὰ ἐπανελάμβανε, ὡς καὶ ἐγένετο. Θέσαντες λοιπὸν τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς τραπέζης, αὕτη ἐκινήθη μετὰ τινὰ δευτερόλεπτα καὶ ἀπαντῶσα διὰ τῆς συνήθους αὐτῇ γλώσσης, μᾶς ἀπεκάλυψεν, ὅτι ἦτον ὁ πρὸ καιροῦ ἀποθανὼν πάππος μου. Ἠρωτήσαμεν περὶ τῆς ἡλικίας ὄλων, μᾶς ἀπήντα ἀκριβέστατα. Τὴν ἐπομένην ἐπανελάβα τὸ πείραμα μὲ τὰς θείας μου καὶ ἠρώτησα, ἐὰν εἶμαι μεσάζουσα. Μοὶ εἶπε, ναί. Ἐλαβα χάρτην καὶ μολυβδοκόνδυλον καὶ ἐκαθήμην ἀναμένουσα. Ὡς μοὶ εἶχε προεῖπει ἡ τράπεζα, μετὰ πάροδον ἡμισείας ὥρας ἡ χεὶρ μου ἤρχισεν ἐλαφρῶς νὰ κινῆται, διαγράφουσα μακρότατα καὶ δυσανάγνωστα γράμματα, ἅτινα βαθμηδὸν ἐμεγεθύνθησαν, ἀχρις οὗ ἔγειναν ἀρκετὰ εὐανάγνωστα.

Εἶχον προσκαλέσει τὴν μητέρα μου. Μοὶ εἶπεν, ὅτι ἦτον αὕτη. Μοὶ ὀμίλησε περὶ διαφόρων ζητημάτων. Με συνεβούλευσεν ἐκάστην Κυριακὴν νὰ πηγαίνω εἰς τὴν ἐκκλησίαν, νὰ προσέχωμαι συχνάκις τῆς ἡμέρας, εὐχαριστοῦσα τὸν Θεόν, νὰ κάμνω ἐλεημοσύνας καὶ νὰ συγχωρῶ τοὺς προξενούντας μοι κακόν. Εἰπέτε μοι, Κύριε, ὡς πρωτόπειρος, ἠδυνάμην ποτὲ νὰ φαντασθῶ, ὅτι ὅπισθεν τῶν θεικῶν τούτων συμβουλῶν, ὅτι ὅπισθεν τῶν τρυφερωτάτων μητρικῶν φράσεων ἠδύνατο νὰ κρύπτεται πονηρὸν πνεῦμα; Ἐνθους λοιπὸν ἐκ τῆς συναντήσεώς μου ταύτης μετὰ τῆς προσφιλούς μου μητρός, ἦν πρὸ 13 ἐτῶν ἔχω χάσει. χωρὶς νὰ ἐνθυμῶμαι εὐκρινῶς αὐτὴν, διότι τότε ἤμην τεσσαρῶν ἐτῶν, ἐξήτησα νὰ ἐμφανισθῇ. Μοὶ ἔγραψε δὲ τότε, ὀρίζουσά μοι τὸ μέρος. Ἡμὴν μόνη μετὰ μῆος θείας μου. Ἐὰν παράθυρα καὶ αἱ θύραι ἦσαν κεκλεισμένα. Τὸ φῶς ἦτον ἀμυδρόν. Μετ' ὀλίγα δευτερόλεπτα εἰς τὸ ὑποδειχθέν μέρος τὸ σκότος ἤρχισε νὰ ταρασσεται. Ὅλιγον κατ' ὀλίγον διεγράφοντο ἐπὶ τοῦ τείχου τὰ χαρακτηριστικὰ γυναικῶς. Ἐφάνη μέχρις ὀσφύος. Ἡ κόμη τῆς ἦτο ἐρριμένη ἐπὶ τῶν ὤμων. Ἐὰν μέχρι τότε ἀμυδρῶς πῶς διακρινόμενα χαρακτηριστικὰ ἔγειναν αἰφνυδῶς εὐκρινῆ καὶ τότε εἶδον καλῶς τὸ πρόσωπον,

ὅπερ ἐφαίνετο πλαγίως πῶς, χωρὶς ν' ἀτενίσξῃ ἡμᾶς. Ἦνοιξε καὶ ἐκλείσε τοὺς ὀφθαλμούς, πρᾶγμα, ὅπερ μοὶ ἔκαμε μεγίστην ἐντύπωσιν, διότι, ἂν τὸ σύνολον ἦτο ἐλαφρὰ σκιά, οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ζωηρότατοι, πρὸ πάντων αἱ κόραι τοῦ ὀφθαλμοῦ, μεθ' ὃ ἐγένετο ἄφαντος. Παρακαλοῦσα αὐτὴν νὰ ἐμφανισθῇ ἄλλοτε, δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιτύχῃ.

Μᾶς ἀπεκάλυψε πολλὰ πρᾶγματα, ἅτινα πρὸ καιροῦ εἶχομεν ἀπολέσει. Μᾶς συνεβούλευε διὰ τῶν καλλητέρων συμβουλῶν, μοὶ ἔγραφε μητρικώτατα καὶ πλήρης φιλοστοργίας ἐπιστολάς. Μᾶς ἔλεγεν, ὡς περιγράφει ὁ Ἀλλὰν Καρδέκ, ὅτι τὰ πνεύματα διαιροῦνται εἰς τρεῖς τάξεις, ἀναλόγως τῆς ἀγνότητος αὐτῶν, καὶ ὅτι αὕτη ἀνήκει εἰς τὴν δευτέραν.

Ὅτε ὅμως ἠρώτων αὐτὴν περὶ ὑψηλῶν ζητημάτων, ἐπιτηδεῖως περιπλέκουσα τὴν συζήτησιν, ἀπέφευγε ν' ἀπαντήσῃ σαφῶς. Ἄλλοτε δὲ μοὶ εἶδεν γνωριμίαν δι' ἄλλων ὀνομάτων, ἄλλοτε ὑπὸ τοῦ φύλακος ἀγγέλου καὶ ἄλλοτε ὑπὸ ἀγνώστων. Μετέπειτα ἤρχισε νὰ μοὶ προλέγῃ μέλλοντά τινα, μεταξύ τῶν ὁποίων μοὶ εἶπε ἡμέραν τινὰ: «Τέκνον μου, δὲν ἤθελα οὐδόπως νὰ σὲ λυπήσω, ἀλλ' ὁ γέγραπται, γέγραπται μετὰ 20 ἡμέρας ὁ πατήρ σου θ' ἀσθενήσῃ βαρῶς ἐκ παραλυσίας καὶ θ' ἀποθάνῃ». Ἐννοεῖτε, πληρέστατα τὴν συγκλίησίν μου. Καθ' ἐκάστην ἡμέραν ἠξάνετο αὕτη. Ἡ ἀποφρᾶς ἡμέρα ἦλθεν ἐπὶ τέλους, διήλθον ἕκτοτε δύο μῆνες καὶ ὁ πατήρ μου, ὅχι μόνον τίποτε δὲν ἔπαθεν, ἀλλὰ καὶ ἀπολαμβάνει καλλίστης ὑγείας.

Ἐὰν ἦτο μόνον αὐτὸ, τὸ πρᾶγμα δὲν θὰ ἦτο ἀνυπόφορον. Ἄλλ' αὐτὸ δὲν εἶναι οὐδὲν ἀπέναντι ἄλλων.

Ἦρχισε τότε νὰ μοὶ λέγῃ πρᾶγματα προμερὰ, ἀνυπότακτα, προσπαθῶν νὰ φέρῃ τὴν διχονοίαν ἐν τῇ οἰκογενείᾳ. Ἦρχισε νὰ πραγματοποιῇ τούτο, οὐδὲ ἐγὼ δὲ δὲν γνωρίζω τί θὰ συνέβαινεν, ἐὰν δὲν μ' ἐπῆρχετο κατὰ νοῦν, ὅτι δυνατὸν νὰ εἶναι κακόν τι πνεῦμα, κρυπτόμουν ὑπὸ ψευδώνυμον. Δὲν εἶχα ἄδικον. Καθήσασα παρὰ τὴν τράπεζαν μὲ τὰ χρειώδη, ἀνέμενον.

Πάραυτα ἦλθε — «Καλημέρα, τέκνον μου, μοὶ λέγει. — Σὲ παρακαλῶ, τῷ ἀπαντῶ, ἐν ὀνόματι τοῦ παντοδυναμοῦ Θεοῦ, εἶσαι ἡ μήτηρ μου; — Βεβαίως — Πῶς τολμᾶς νὰ ψευδεῖσαι; πρόσσεχε καλῶς εἰς τὴν βαρύτητα τοῦ ὅρκου σου. Τολμᾶς ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ νὰ ἐπικυρώσῃς, ὅτι εἶσαι ἡ μήτηρ μου;

Διὰ τῶν λόγων τούτων τὸ ἔφερα εἰς συναίσθησιν καὶ μοὶ ἀπήνησεν: — Ὅχι, ἡ μήτηρ σου οὐδέποτε ἦλθεν, ἐγὼ ἦλθον μόνον.

Τότε ἠνώησα τὰ πάντα. Ἐκτοτε εἶνε δύο μῆνες. Τότε μοὶ ἦλθε κατὰ νοῦν τὸ περιεχόμενον τῶν δύο φυλλαδίων, ἅτινα μοὶ ἐστείλατε καὶ ἅτινα εἶχα ἀναγνώσει, ὅτε ὁ πατήρ μου ἦτο συνδρομητῆς. Ἐνήστευσα τότε, προσηχηθῆν,

ἐκοινώνησα, πλὴν εἰς μάτην. Μετὰ τὴν ἐπάνοδον ἐκ τῆς ἐκκλησίας, προσκαλοῦσα τὸν φύλακα ἀγγέλου, μοὶ ἔγραψεν: «φύλαξ ἀγγελος». ἐγὼ μὴ πιστεύουσα. ὄρκισον αὐτόν. Δύο σελίδες ἐγέμισαν ἐξ ὄρκων. Ὅτε τέλος ἀπαυδῆσαν τὸ πνεῦμα, μοὶ εἶπεν: «Παῦσε πλέον! εἶμαι ἐγὼ, ὁ ἴδιος». Ἐξέδραμα δὲ εἰς μίαν ἐξοχὴν καὶ προσεκάλεσα τὸν φύλακα ἀγγέλου. Οὗτος μοὶ εἶπεν: «Εἶμαι τὸ πνεῦμα τοῦ μέρους τούτου». Μετὰ πολλοὺς ὄρκους μοὶ ἀπεκαλύφθη πάλιν. Ἦτον ὁ ἴδιος. Προχθές, ὅτε ἔλαβα τὸ δελτάριόν σας, ἐνήστευσα, προσηχηθῆν, ἐκοινώνησα καὶ μετὰ μοὶ παρουσιάσθη ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ Ἀγίου Δημητρίου. Πάλιν τὸν ἠνώησα. Ὡ! κύριε, ἵνα γράψω εἰς ὑμᾶς εἶχον ἀπολέσει πλέον τὸ θάρρος. Οὐδέποτε θὰ εἶχον τὴν ἐλαφρότητα νὰ προσκαλῶ αὐτό, ἐὰν ἐγνωρίζον ὅποιον ἦτον! Ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς μητρός μου κατίσχυσεν ἐμοῦ. Πόσον θὰ εἶμαι ἐτυχηῆς καὶ ὅποιαν εὐγνωμοσύνην θὰ τρέφω δι' ὑμᾶς, ἐὰν με βοηθήσετε ἐν τῇ παριστάσει. Δεχθῆτε, κύριε, τὰς εὐκρινεῖς προσρήσεις μου.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἀλεξάνδρεια τῆ 26 Ἰανουαρίου 1910.

Ἀξιότιμε Κύριε

Μετὰ χαρᾶς ἔλαβον τὴν ἐπιστολήν σας καὶ σπεύδω νὰ σὰς ἀπαντήσω ἀμέσως.

Εἶδον νὰ μοὶ γράφητε, ἂν θέλω νὰ δημοσιεύσῃτε τὴν περίπτωσιν, ἀλλὰ τούτο θὰ ἦτο δι' ἐμὲ ἀρκετὴ παρηγορία, ἐὰν ἐγνωρίζον, ὅτι τὸ ἰδικόν μου πάθημα ἐγένετο εἰς ἄλλον μάθημα. Δημοσιεύσατε, ὅτι κρίνετε καλόν, ἀρκεὶ νὰ μὴ τεθῇ τὸ ὄνομά μου. Ἐν τούτοις παρετήρησα, ὅτι τὸ πνεῦμα αὐτὸ ἄλλοτε ὀμιλεῖ εὐγενῶς καὶ ἑλληνικώτατα, τούναντίον δὲ ἄλλοτε χυδαίως καὶ ἐλαφρῶς. Εἰς τὰς ἀρχὰς τῶν πειραμάτων, ὁ θεὸς μου μοὶ εἶπεν νὰ ἐρωτήσω, ποῦ εἶναι μία ἡμίσεια λίρα, ἢν εἶχα χάσει. Τὸ πνεῦμα μοὶ ἀπεκρίθη καταλεπτῶς, ὅτι εἶναι εἰς τὸν 2ον σύρτην τοῦ γραφείου, εἰς κουτάκι λευκόν. Ὁ θεὸς τότε ἠρώτησε: — Τί ἄλλο περιέχει ὁ σύρτης; — Δὲν ἀπαντῶ, ἀπεκρίθη, διότι βλέπω ὅτι μὲ ἐμπαίζετε. Εὐρεθείσης δὲ τῆς ἡμισείας λίρας, ἐξηκολουθήσαμεν τὸ πείραμα, ἀλλ' αἱ ἀπαντήσεις ἦσαν ἐλαφραὶ καὶ ψευδεῖς. Ἡμέραν τινὰ ἐξήτουν τὸ βιβλίον τοῦ Ἀλλὰν Καρδέκ. — Εἶνε εἰς τὸ γραφεῖον ἐπάνω, ἀπαντᾶ. Ἐπήγα. Ἦτον ὁ δεύτερος τόμος. — Ἄλλ' ὄχι, εἶπα, θέλω τὸν τρίτον. — Εἶνε εἰς τὸν δεύτερον σύρτην τῆς ἱματιοθήκης. Καὶ οὕτως ἦτον ἐκεῖ. Ἄλλοτε ὅμως δὲν εὕρισκον τίποτε καὶ ἀπήντα ἐσφαλμένως. Τῆ 30 Ἀυγούστου ἐορτάζω. Τότε δὲν εἶχα ἀκόμη ἐννοήσῃ τὴν ἐπέμβασιν τοῦ πονηροῦ πνεύματος. Τὴν προίαν λοιπὸν ἐκείνην, τὸ πνεῦμα μοὶ εἶπεν: — Τέκνον μου, τόσα ἔτη νεκρὰ δὲν ἠδυνήθη οὐδὲν νὰ σοὶ προσφέρω. Σὲ ἔβλεπον, χω-

ρίς οὐδὲν νὰ δύναμαι νὰ σοὶ χαρίσω. Τὰ πνεύματα, προσφίλης μου κόρη, ἀγαπᾶσι καὶ ἔχουσι συμπαθείας πλεονέκτας τῶν ἀνθρώπων. Οὐδὲν ἐκ μέρους μου ἔχεις, ἵνα μὲ ἐνθυμῆσαι διὰ τοῦτο λαβούσα παρὰ τοῦ Θεοῦ τὴν ἄδειαν, σπεύδω νὰ σοὶ ἀποκαλύψω κεκρυμμένον θησαυρόν· λάβε ἀνθρώπον τινὰ ἱκανὸν νὰ σκάψῃ καὶ τὴν νύκτα νὰ υπάγῃτε ἐξωθεν τοῦ κήπου, ἀκριφῶς εἰς τὸ μέσον τοῦ τοίχου. Ἐγὼ εὔρον τὸ πρᾶγμα ἀρκετὰ περίεργον καὶ τέλος συγκατατεθέντος τοῦ θείου, τὴν νύκτα ἐπήγαμεν εἰς τὸ προσδιορισθὲν μέρος, σκάπτοντες. Μὴ δυνάμενοι ὅμως διότι ἐφοβούμεθα, μὴ θορυβοῦντες προσελκύσωμεν τὴν προσοχὴν τῶν γειτόνων, ἀπεσύρθημεν. Ἐρωτήσασα καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, μοὶ εἶπεν:—Ἄ! ἕκαμα λάθος, δὲν εἶνε ἐκεῖ, ἀλλ' ἐκεῖ καὶ μοῦ προσδιώριζεν ἄλλα διάφορα μέρη. Ὅτε τέλος ἐγὼ ἐσκέφθην, ὅτι δυνατὸν νὰ μὴ εἶνε τὸ πνεῦμα τῆς μητρός μου καὶ ὠρίσασα αὐτό, μοὶ εἶπε τὴν ἀλήθειαν. Ὅσον διὰ τὴν διχόνοιαν, ἦν σὰς ἐγραφοῦν, ἔχει ὡς ἐξῆς: Ἡμέραν τινὰ προσκαλοῦσα τὴν μητέρα μου (καίτοι ἐγνώριζα, ὅτι ἄλλος ἦρχετο αὐτ' αὐτῆς) μοὶ ἐγράψεν ἐπὶ τοῦ χάρτου, χωρὶς νὰ τὴν ἐρωτήσω ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ὡς καὶ οὐδὲ κὰν νὰ τὸ συλλογισθῶ. Ἄσὲ συμβουλευέω, κόρη μου, νὰ φύγῃς ἐκ τῆς οἰκίας τῶν θείων σου, διότι οὗτοι θὰ σὲ ἐνάξωσι μετὰ καιρὸν εἰς δικαστήρια, ζητοῦντες τὰ πρὸς διατροφήν σου ἔξοδα.—Καὶ ποῦ νὰ υπάγω;—Ζήτησον θέσιν παιδαγωγοῦ παρὰ τινὲς κυρία, δὲν θὰ εἶνε τόσο κοπιώδες τὸ ἔργον. Δὲν θὰ ἤμην ὅμως ἀφρων, εἰν ἐξετέλουν τὴν παραγγελίαν τοῦ πνεύματος; Καὶ ὅμως ὡς πρὸς τὸν θησαυρόν, ἡμέραν τινὰ παραποιούμενοι εἰς τὸν ἰδιοκτήτην διὰ τι λάθος τῆς οἰκίας, μᾶς ἀπήντησε: Τὸ γήπεδον αὐτὸ τὸ ἠγόρασεν ὁ πατήρ μου, διότι τοῦ εἶπαν, ὅτι ὑπῆρχεν ἐκεῖ θησαυρός· ἀλλ' ἀφού ἐσκαψεν ἐπ' ἀρκετὸν καὶ δὲν εὔρε τίποτε, ἠκοδόμησε τὴν οἰκίαν. Ἀμέσως τότε ἐνεθυμῆθην τὸ πνεῦμα. Ἐννοεῖται, δὲν θὰ ἤμην τόσο ἀκριτόμυθος νὰ τὸ κοινοποιήσω. Ἐν τούτοις ἴσως ὅμως νὰ εἶνε καὶ ἀληθές.

Ματαίως προσεπάθησα ἔστω νὰ τὸ ἀποδιώξω. Δις ἐνήστευσα καὶ ἐκοινώθησα, πλὴν ματαίως. Μετὰ δύο ἡμέρας μετὰ τοῦτο, ἅμα τῇ ἐξεγέρσει μου, ἄχρις ἑσπέρας κεκλεισμένη ἐν τῷ δωματίῳ μου προσηυχόμην μετὰ δακρύων, πλὴν ματαίως. Τὸ πνεῦμα ἅμα τῇ προσκλήσει μου παρουσιάζεται ὑφ' ὅτι ὄνομα τὸ ζητήσω. Μοὶ ἀπαντᾷ ἀναλόγως τῶν ἐρωτήσεων, ἄς τῷ ἀπευθίνω· ἀλλ' ὅταν τῷ εἶπω, ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ, εἰσθε ὑμεῖς;—Ὁχι, μοὶ ἀπαντᾷ. Πλειστάκις ὅμως μοὶ λέγει, Ναί· ἀλλ' ἐγὼ δὲν πείθομαι, ὅτε τέλος μοὶ γράφει:—Ἄ! μὰ εἶσαι ἀνυπόφορος, δὲν θὰ δυνῆθῃς λοιπὸν νὰ σὲ γελᾶσω; Τρεῖς ἡμέρας πρὶν ἢ λάβω τὴν ἐπιστολήν σας, προσεκάλεσα τὸν φύλακα ἄγγελον.

—Φύλαξ ἄγγελος, ἀπαντᾷ καὶ χωρὶς νὰ τὸν ἐρωτήσω:—Ἐπειδὴ σὲ κατατρέχω, δὲν σημαίνει, ὅτι σὲ μισῶ, μοὶ λέγει καὶ ἐξακολουθεῖ: Τὴν στιγμὴν δὲ αὐτὴν, καθ' ἣν κρέμαται ἡ ζωὴ σου, ἀφίνω τὴν διάδον ἐλευθέρην καὶ ἀπέρχομαι. Λησμόνησον τὰ παρελθόντα. συγχώρησον με, καὶ δέου ποτὲ ὑπὲρ ἐμοῦ.

Ἄδαμάντιος

Ἡμην ἀρκετὰ ἐκπεπληγμένη—Πῶς! ἡ ζωὴ μου ἄρα εὑρίσκετο εἰς κίνδυνον! Αὐτὸ βέβαια δὲν μὲ ἐχαροποίησε καὶ τόσο. Προσεκάλεσα τότε τὸν φύλακα ἄγγελον, προσηυχῆθην θερμῶς καὶ ἀνέμενον μετ' ἀγωνίας.—Φύλαξ ἄγγελος, ἀπαντᾷ.

—Εἰσθε ὑμεῖς πραγματικῶς;—Βεβαίως.—Καὶ ποῖον ἦτο τὸ πνεῦμα, ὅπερ μοὶ ὠμίλει πρὸ ὀλίγου;—Ἦτο ἐν ἐκ τῶν μᾶλλον χθαμαλῶν. Σὰς παρακαλῶ, ποῖον κίνδυνον διατρέχει ἡ ζωὴ μου;—Τὸν σοβαρότατον.—Ἀλλά, ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ, εἰσθε ὁ φύλαξ ἄγγελός μου;—Βεβαίως.—Ἐπικυρώσατε.—Ἐπεκύρωσεν. Ἐν τούτοις δὲν ἐπίστευα.—Ὀρκισθῆτε καὶ πάλιν. Ὀρκισθῆ.—Ἐκ τρίτου, τῷ λέγω.—Ἄ! μὰ τὸ παράκαυες, εἶμαι Ὁ ΙΔΙΟΣ, μοὶ ἀπαντᾷ.

Προχθές δέ, ὅτε ἔλαβον τὴν ἐπιστολήν σας, ἕκαμα, ὡς μοὶ ἐγράψατε Προσεκάλεσα τὸν Ἅγιον Ἀντώνιον, ἀφού πρῶτον εἶπα τρεῖς τὸ τροπάριον του

—Ἅγιος Ἀντώνιος.—Ἄγιε Ἀντώνιε, σὰς παρακαλῶ, προστατεύσατέ με.—Ὁχι, κόρη μου.—Τύτε στείλατέ μου τὸν φύλακα ἄγγελον.—Ὁύτε, κόρη μου.—Τότε ἀπομακρύνετε ἀπ' ἐμοῦ τὸ κακὸν πνεῦμα.—Αὐτὸ θὰ τὸ κάμω.—Ἀλλὰ σὰς παρακαλῶ, στείλατέ μου τὸν φύλακα ἄγγελον.—Καλῶς.—Εἶτα, εἶμαι ὁ φύλαξ ἄγγελος.—Ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ, εἰσθε ὁ φύλαξ ἄγγελος;—Πάλιν ἀρχήσες; εἶνε περιττὸν νὰ ἐπιμένω. Δὲν εἶμαι ἐγὼ.—Καὶ ὁ Ἅγιος Ἀντώνιος;—Εἶμαι ὁ ἴδιος!

Δηλαδή, οὐδὲν δύναται νὰ τὸν πολεμήσῃ, καὶ οὐδὲν μοὶ μένει ἢ πίστις καὶ ἐγκαρτέρησις. Ὅλα τὰ ἐξητύλησα, πόσας προσευχάς! Ἴσως ὁ χρόνος τὸ ἀπομακρύνει καὶ ἴσως ἐκ τῶν συχνῶν ἀποτυχιῶν του, ἀπαυδήσῃ καὶ φύγῃ. Ἄλλοτε προσεκάλεσα τὸν διάσημον ἱατρὸν Τσαγγαρόλαν, χάριν τοῦ θείου, ὅστις πάσχει ἐκ λευκώματος. Ἦτο Κυριακὴ τὸ ἀπόγευμα.—Εἶμαι ὁ Τσαγγαρόλας, ἀλλὰ μοὶ εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ συγκοινωνήσω μεθ' ὑμῶν, καθ' ὅτι εἶμαι προσκεκλημένος παρὰ τινὲς σοβαρᾷ συνεδριάσει θεολόγων, ἐν Μασσαλίᾳ. Αὔριον περὶ τὴν δεκάτην π. μ. θὰ ἔλθω.

Τσαγγαρόλας

Τὴν ἐπαύριον πραγματικῶς ἦλθε καὶ μοὶ ἐγράψε τὰ ἀκόλουθα, ἅτινα καίτοι εἶναι πολλὰ, ἐν τούτοις σὰς τὰ παραθέτω, ἐλπίζουσα, ὅτι ἴσως ἐφέλκυσον τὴν προσοχὴν σας.

—Ὅποιαν ἰδέαν ἔχετε περὶ τῆς ἀσθενείας τοῦ λευκώματος;—Ὡς ἀσθένεια, ὅπως δήποτε σοβαρὰ, ἀπαιτεῖται διαίτα, διότι δὲν εἶναι ἡ τυχοῦσα ἀσθένεια, ἀλλὰ μία τῶν ἀσθενειῶν ἐκείνων, δι' ἃς πολλαὶ συνεδριάσεις ἐγένοντο καὶ ἐπιστήμονες ὀλόκληρα ἔτη πολὺ ἐμελέτησαν καὶ ἐνεβάθυναν τόσο εἰς τὰ ἀπόκρυφα ἀσθενειῶν, αἵτινες μέχρι τούδε μένουσιν ἀνεξιχνίαστοι καὶ συνεπεία τούτου δὲν εὑρέθησαν ἀκομὴ τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς θεραπείαν τῆς νόσου ταύτης φάρμακα. Ἐν τούτοις, ἂν δύναται τις διὰ τῶν ὀλίγων γνώσεων, ἃς κατέχει, ἐν τῇ ἱατρικῇ ὑπάρχει ὀλόκληρος ἐπιστήμη, ἥς τὸ πρῶτον μέρος εἶνε γνωστὸν τοῖς ἀνθρώποις ἄχρις ὥρας· ἀλλὰ τὰ βῆθ' τῆς ἐπιστήμης ταύτης οὐδεὶς καὶ ἐκ τῶν σοφωτέρων ἀνδρῶν καὶ ἐκ τῶν ἐνδόξων ἱατρῶν ἠδυνήθη νὰ ἀνακαλύψῃ. Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα, δι' ὃ ἐκλήθη χθές, δὲν ἠδυνήθη νὰ δώσω πρὸς ὑμᾶς ἀκριβῆ ἀπάντησιν, ὡς ἐν ἑτέρα σοβαρᾷ συνεδριάσει προσκεκλημένος, ἄλλως τε περὶ τῆς ἀσθενείας ταύτης ἀπαιτεῖται ἀρκετὰ μεγάλος χώρος πρὸς ἐξήγησιν τῶν φαινομένων τῆς ἀσθενείας ταύτης, ἥτις εἶνε μία τῶν πληγῶν τῆς ὑψηλίου.

Ὡς πρὸς τοῦτο μὴ δυνάμενος νὰ σοὶ ἐξηγήσω ἐνθάδε ὀλόκληρον τὴν ἱατρικὴν ἐπιστήμην, σοὶ παραθέτω ἐνταῦθα τὰ ἀφορῶντα τὴν ἀσθένειαν ταύτην φάρμακα, ἅτινα δύναται ὁ ἀσθενὴς νὰ μεταχειρισθῆ καὶ θὰ ἴδωμεν τὴν ὠφέλειαν, ἣν ἐξ αὐτῶν θὰ ἀρυσθῆ. Ἐν πρώτοις ὀφείλει νὰ ἀπέχῃ τῶν ἀλμυρῶν καὶ πρὸς τούτοις καλλίτερον, ἵνα τὸ φαγητὸν εἶναι ἀνάλατον.—ἀποχὴ τσικκῶν καὶ τροφῆ χορταρικῶν, χωρὶς πάλιν ἄλας, ἀποχὴ παστῶν κρεάτων καὶ ἐλαφρὰ φαγητά. Ὁ στόμαχος δέου νὰ εἶνε ἐλαφρὸς καὶ τὴν ἡμέραν, ἀλλὰ πρὸ πάντων τὴν νύκτα. Προτιμώτερον τὸ ἑσπέρας γάλα καὶ τέιον ἢ γάλα με καφέ καὶ ἄρτον με βούτυρον ἢ με τυρὸν ἀνάλατον. Ἀπαιτεῖται συγχρόνως ὕπνος τακτικὸς, ὡς καὶ περίπατος, ἵνα δυνῆθῃ νὰ λάβωσι τροπὴν τὰ νεῦρα τῶν ποδῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ὑποφέρει. Ὁ τακτικὸς καὶ μακρὸς περίπατος θὰ εἶνε ἐν ἐκ τῶν κυριωτέρων τῆς θεραπείας φαρμάκων. Τὴν νύκτα, ἵνα κοιμηθῆ ἀρκοῦντως καλῶς, τακτικῶς καὶ ὑγιεινῶς, δὲν ἀπαιτεῖται μόνον καθαρά συνείδησις, ἀλλὰ συγχρόνως ἵνα τὸ σῶμα ἢ κοπιώδες, διότι τότε ὁ ὕπνος δύναται νὰ παράσχη ὠφέλειαν εἰς τὰ κουρασμένα ἐκ τοῦ καμάτου καὶ τῆς ἐργασίας μέλη. Ὅθεν ἐπειδὴ ἡ ἐργασία του δὲν ἐπιτρέπει εἰς αὐτὸν νὰ κινεῖται, ὀφείλει καθ' ἐκάστην νὰ κάμνῃ ἕνα περίπατον. Διότι ἐν τῇ γραφῇ κοπιᾷ καὶ ἐξασκεῖται τὸ πνεῦμα· δὲν συμβαίνει ἡμῶς τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὸ σῶμα, τὸ ὅποσον μὴ κινούμενον, δὲν προσκτᾷται τὴν ὑγίαν, ἀλλὰ τὴν παχυσαρκίαν, ἥτις γεννᾷ πλείστας ὄσας ἀσθενείας. Ὁ περίπατος εἶνε ἀναγκαῖος πρὸς πάντα τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλ' ὅχι ὡς ἐννοοῦσιν αὐτὸν οἱ ἀνθρώποι, ἵνα τέρ-

ψωσι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν διὰ τῶν διαφόρων θεαμάτων καὶ ὅταν κουρασθῶσιν, ἀμέσως ἐν ἀμάξῃ εἴτε ἐν τροχιοδρόμῳ ἐπιστρέφουσιν οἴκαδε. Ὁ περίπατος πρέπει νὰ γίνεται μόνον χάριν ὑγείας καὶ οὐδέποτε χάριν τέρψεως. Ἐν τῷ περιπάτῳ δέου οἱ πόδες νὰ κινῶνται διαρκῶς καὶ ζωηρῶς, οὐχὶ δὲ ὅπως ὑμεῖς αὐτὸν τελεῖτε, μόλις κινῶντες τοὺς πόδας, ὡς ἂν παρακολουθεῖτε καμμίαν κηδεῖαν. Ὁ περίπατος τότε οὐδὲν ὠφέλει καὶ παρέρχεται ἀπαρατήρητος τῇ ὑγείᾳ, ἐν ᾧ τὸναντίον ὁ περίπατος, ὃν σὰς ὑπέδειξα, εἶνε ὠφελιμώτατος. Καλὸν ἐπίσης θὰ ἦτον, ἂν ἐτελεῖτο ἔστω καὶ πρὶν τοῦ ὕπνου. Εἶνε ἐξάσκησις τοῦ σώματος, ἀπαιτούσα νὰ γίνεται χάριν ἐξασφάλισως τῆς ὑγείας σας· τότε δὲ τὸ σῶμα κουρασμένον ἐκ τῆς ὀδοπορίας, ἐν τῷ ὕπνῳ εὑρίσκει τὰ ἀπαιτούμενα στατιστικά, ἅτινα οἱ ἱατροὶ λέγουσιν, ὅτι εὑρίσκει τις ἐν τῷ ὕπνῳ. Αὐτὸς εἶνε ὁ λόγος, δι' ὃν οἱ χωρικοὶ τῶν μερῶν ἐκείνων, οἷον Ἑλλάδος, Γαλλίας καὶ ὄλων τῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης κέκτηνται περισσοτέραν βίωσιν καὶ μεγαλειτέραν ἰσχύν ἢ οἱ ἀνθρώποι τῶν πόλεων. Τὸ σῶμα ἡσκημένον ἐν τῇ ἐργασίᾳ εὑρίσκει ἐν τῷ ὕπνῳ τὴν κατάλληλον ἀνάπαυσιν, ἐνῶ ὑμεῖς δηλαδὴ οἱ ἀἰθροῦσι τῶν πόλεων, εἰθισμένοι εἰς τὸν καθεστῶτα βίον δὲν δύνασθε νὰ εὔρητε ἐν τῷ ὕπνῳ τὴν γλυκεῖαν ἀνάπαυσιν, ἣν ἀπολαμβάνει ὁ χωρικός, ὅστις ἀπὸ πρῶτας ἄχρις ἑσπέρας εὑρίσκει ἐν τῷ κόπῳ καὶ καμάτῳ. Αὕτη εἶνε ἡ μόνη αἰτία, δι' ἣν οἱ ἀνθρώποι τῶν πόλεων εἰσὶν νευροπαθεῖς καὶ ὠχροί, ἐνῶ ἐκεῖνοι κατὰ πολὺ διαφέρουσιν ὑμῶν.

Τώρα δυνατὸν μὲ ὄλας αὐτὰς τὰς προφυλάξεις τοῦ ἀέρος, τοῦ ὕπνου καὶ τοῦ περιπάτου νὰ ὑποπέσῃ ὁ ἀνθρώπος εἰς ἀσθένειαν Βεβαίως δύναται τις νὰ τροποποιήσῃ καὶ πράξῃ ὄλους τοὺς κανονισμοὺς τοὺς ὑποβαλλομένους τῇ ὑγείᾳ, ἀλλὰ δὲν δύναται διὰ τῶν μέσων τούτων νὰ ἀποκτήσῃ διαρκῆ ὑγίαν ἢ νὰ ἀπωθήσῃ ὄλας τὰς ἀσθενείας ἵνα μὴ τὸν πλησιάζωσιν. Αὐτοὶ εἶνε κανόνες προκαταρκτικοὶ διὰ πάντα, ὅστις ἐπιθυμῆ νὰ ἀκολουθῆ τὸ στάδιον τῆς ὑγείας· ἐν τούτοις πλανᾶται ὁ ἀνθρώπος ὅστις θὰ σκεφθῆ ὅτι διὰ τῶν μεθόδων τούτων θ' ἀποκτήσῃ ὑγίαν ἀναλλοίωτον καὶ ὅτι ὁ θάνατος οὐδέποτε θὰ δυνῆθῃ νὰ τὸν πλησιάσῃ. Δύναται τις νὰ τὰς ἐκτελῆ, οὐχὶ διότι θὰ προφυλάσσεται αἰωνίως τῶν ἀσθενειῶν, ἀλλὰ διότι πολλὰς ἐκ τούτων δύναται νὰ ἀποφεύγῃ. Ὡς πρὸς τὸ λεύκωμα, ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων ἀνάγεται μέχρι τῶν μεταγενεστέρων καὶ ὑπῆρξε πολλάκις, ὡς ἀνωτέρω περιγράφω, τὸ αἷτιον πολλῶν σοφῶν καὶ σοβαρῶν συνεδριάσεων, καθ' ἃς ἐπήγασαν διάφορα γνῶμαι, χωρὶς οὐδεὶς νὰ δυνῆθῃ νὰ εὔρῃ τὸ ἀληθές ἀντιφάρμακον, τὸ ὅποσον ἐπωφελές διὰ τὴν ἀνθρωπότητα εἶνε. Διότι πιστεύω, ὅτι οἱ περισσότεροι τῶν ἀνθρώπων ὑποφέρουσιν ἐκ τῆς ἐπαράτου νόσου, εἰς ἣν τῶσαι κεφαλαὶ ἀνέβλεψαν,

χωρίς να δυνηθῶσι να κερματίσωσιν αὐτήν. Ἡ νόσος αὕτη προέρχεται ἐκ τῶν νεφρῶν, συνεπεία τῆς ἀναδιοργανώσεως αὐτῶν, τῆς παχυσαρκίας, ἣτις περιβάλλουσα τοὺς νεφροὺς, ἀφαιρεῖ παρ' αὐτῶν τὴν δύναμιν καὶ παραγκωνίζει τὴν φυσικὴν ἐνέργειαν αὐτῶν. Δύναται συγχρόνως τὸ λεύκωμα ν' ἀναφανῆ, ὡς προῖον ἄλλης νόσου, τοῦθ' ὅπερ καὶ τὸ συχνότερον ἦ. Τὸ λεύκωμα ἐπιφέρει πόνους τῶν νεφρῶν καὶ συχνάκις οἱ πόνοι οὗτοι ἀποκτῶσιν ἰδιότητα ρευματισμῶν ἐπὶ τῶν ποδῶν, οἵτινες δὲν εἶνε ἄλλο τι ἢ ἀπήχησις τοῦ λευκώματος. Κατὰ γενικὸν τρόπον τὸ λεύκωμα ἐπιφέρει ἀχωνευσίαν καὶ ἕνεκα τούτου ὀφείλει ὁ ἀσθενὴς νὰ ἀποφεύγῃ τὰ βαρῆα καὶ τοικαὶ φαγητά, διότι ὁ στόμαχος συνεπεία τοῦ λευκώματος γίνεται ἀδύνατος, ὡς ὁ στόμαχος ἐνὸς ἀσθενοῦς. Ὁ ἔχων τὸ λεύκωμα, καίτοι εἶνε ὀρθὸς καὶ περιπατεῖ καὶ ἐργάζεται, καὶ ὁμιλεῖ καὶ γράφει καὶ ἀναγινώσκει κτλ. ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ, ὅτι ἔχει τὸ σῶμα ἐξητλημένον, ὡς τῶν ἀσθενῶν, οἵτινες εἰς ρεῦμα ἀέρος, ἕνεκα τῶν ἀνοικτῶν πόρων δύναται νὰ ἀσθενήσῃσι διὰ μεγάλης καὶ ἐπικινδύνου ἀσθενείας. Ἡ σκέψις αὕτη παρὰ τῷ ἀσθενεὶ τῷ πάσχοντι ἐκ λευκώματος τῷ ἀποδίδει πάντοτε τὴν προσοχὴν καὶ θέλησιν, ὅπως ἀποφύγῃ τὰς συχνὰς ἐκδρομὰς καὶ ὅπως προσέχῃ τὴν ἀπὸ θερμῆν εἰς ψυχρὰν μεταβαλλομένην ἀτμόσφαιραν, διότι τότε ἔχει σοβαρὰς συνεπείας ἕνεκα τῶν ἐναντίων φαρμάκων, τὰ ὅποια δίδονται εἰς τὸν ἀσθενῆ τὸν πάσχοντα ἐκ πλευριτίδος, διακινδυνεύουν τὸν ἀσθενῆ τὸν πάσχοντα ἐκ λευκώματος, ἐνῶ οἱ δύο οὗτοι ἀσθενεῖς σύγκεινται εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον, τὸ ὅποσον δύναται νὰ ἔχῃ ταυτοχρόνως τὰς δύο ἀσθενείας. Ἡ μεταβολὴ αὕτη δύναται νὰ ἔχῃ τὰς χειροτέρας τῶν προσδοκιῶν. Ἐνεκα τῶν διαφορῶν τούτων, ἂς σοὶ ἐχάραξα ἐνθάδε τὴν παραθέτω ὅσα σοὶ ὑπεσχέθη χθὲς τὸ μέλλον ποιῆσαι. Ἡ συμβουλὴ αὕτη εἶνε ἴσως δυσχερὴς, ἴσως εὐχερὴς, ἢ διαφορὰ δ' αὕτη ἐπίκειται ἐκ τῆς θέσεως ἀμφοτέρων ἐμοῦ ὡς πνεύματος καὶ ὑμῶν ὡς ἀνθρώπων, δηλαδὴ ὡς πνευμάτων ἐνσαρκωμένων. Ἐν πρώτοις, ἂς ἀκολουθήσῃ ὅσα σὰς εἶπον καὶ καθ' ἐκάστην ἐσπέραν πρὸ τῆς τοῦ ὕπνου κατακλίσεως δύναται νὰ κάμνῃ ἐν ποδολούτρῳ ἀρκετὰ χλιαρὸν, εἰς τὸ ὅποσον ρίπτετε 2 κοχλιάρια μουτάρδας καὶ ἄλλας δύο σόδας ἑπίσης δύο φύκτας ἄλας. Μετὰ παρέλευσιν πέντε λεπτῶν ἀποσύρει τοὺς πόδας καὶ κοιμᾶται ἀπ' εὐθείας μέχρι τῆς ἐπαύριον. Ἄς ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ 15 ἡμέρας τοῦτο καὶ ἀναμφιβόλως θὰ εὕρῃ διαφορὰν μετὰ παρέλευσιν τῶν ὁποίων δύναμαι νὰ ἐμφανισθῶ, ὅταν ἰπάρχη ἀνάγκη συμβουλῆς καὶ με καλέσης.

Ἐρώτησις. — Μήπως ἡ ψυχρολουσία τὸν βλάπτει;

Ἀπόκρ. — Ὅχι. Ἄλλ' εἰς τὸ διάστημα αὐτὸ, καθ' ὃ θὰ κάμνῃ τὴν νύκτα τὸ ποδολούτρον,

προτιμώτερον νὰ μὴ τὴν κάμῃ. Διότι οἱ πόδες καλλίτερον νὰ κάμνωσι ὅτε μὲν ψυχρά, ψυχρά, ὅτε δὲ θερμά, θερμά λουτρά, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ δύο συγχρόνως.

Κατόπιν ἐρωτήσασα διὰ τὴν θείαν μου, ἣτις πάσχει, μοὶ ἔγραψε μέγα θέμα περὶ ἀναιμίας, ὅσον καὶ περὶ λευκώματος. Ποία ὁμως εἶνε ἡ ὑμετέρα γνώμη;

Νομίζετε, ὅτι τὸ ὀδηγοῦν με, ἵνα γράψω ταῦτα, πνεῦμα, ἦτο ἐκεῖνο, ὅπερ ἐζήτησα ἢ μήπως τὸ πονηρὸν βοηθούμενον παρ' ἄλλου πλέον πεπαιδευμένου, πλὴν φαύλου ὡς αὐτό, μοὶ ἐνέπνεε τὰς ἰδέας του;

Ἐπίσης, εἰν θέλετε, νὰ σὰς γράψω καὶ τὴν περὶ ἀναιμίας ὁμιλίαν τοῦ πνεύματος, γνωστοποιήσατέ μοι το, εἴτε δι' ἐπιστολῆς, εἴτε ἐν τῇ ἀλληλογραφίᾳ τῆς «Φύσεως».

Δεχθῆτε τὰς εὐκρινεῖς προσηρήσεις μου.

A. A. . .

ΣΗΜ. Εἰς τὸ ἐπόμενον θέλομεν ἐπιφέρει τὰς ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου κρίσεις μας.

ΤΙ ΘΑ ΘΥΜΗΘΗΣ

Ὅταν θὲ νὰ ἰδῆς στὸ φρετρό μου
τὸ κορμί μου τὰ ναι ἐκπλωμένο
ἀναισθητο σταῖς κλάψαις ποῦ θὰ κάνης,
τὸ στόμα μου νὰ τὸ ἔχω σφραλισμένο,
Νὰ μὴ σοῦ λείι τὸ χεῖλι μου μιὰ λίξι
τὰ ἔχω σφικτὰ τὰ μίτια μου κλεισμένα,
χλωμὴ κτερινισμένη τὴ μορφή μου
καὶ τὰ λογγὰ μου χέρια στα' ῥωμὲ να,
Τότε πολλὰ θὰ θυμηθῆς μὲ πόνο,
τὴν ἀγάπη ποῦ σοῦχα καὶ λατρεία,
θὰ θυμηθῆς πῶς ἦσουν γιὰ μένα
Χριστός, θεός μου καὶ θρησκεία.
θὰ θυμηθῆς ἐκεῖνα τὰ φιλιὰ μου,
τὰ περὶ θερμὰ καὶ ἀπ' τὸ καμῖνι ἀκόμη,
θὲ ν' ἄρχωνται στὸ νοῦ σου τόσα λόγια,
ποῦ μοῦ 'πε ἐκεῖ τὸ ἄπιστό σου στόμα
καὶ τότε στὴ καρδιά σου θὲ ν' ἀκούσης,
προτάκουστο, ἕνα φόβο, μιὰ τρομάρα
γιατὶ ἡ ψυχὴ μου ἐμένα θὲ νὰ δίγῃ
'Ανάθεμα... αἰώνιο καὶ κατὰρα !!...

Ζάκυνθος

Ἄγγελος Σαλούτζος

ΥΠΟ ΤΗΝ ΣΚΙΑΝ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ

II

ΤΙ ΗΠΕΙΑΙ ΤΗΝ ΔΑΜΑΡΙΝ

Τετραρχιμένη ὑπὸ τῶν προκαδόξων αὐτῶν προρρήσεων καὶ τρέμουσα ὡς πικρὸν ἀπωλεσθὲν ἐν νυκτί, ἡ Δάμκριν ἐσπευθε πρὸς τὸν οἶκον της. Καὶ αὕτῃ ἡ Παννυχίς ἦτο συγκεκριμένη. Μέχρι τοῦ κατωφλοῦ τοῦ οἰκίας τοῦ Τρυφαίνου αἱ δύο φίλαι οὔτε μίαν λέξιν ἀντήλλαξαν. Ἐσκέπτοντο ἐπιμόνως, προσπαθοῦσαι μακτικῶς νὰ εἰσδύσωσιν εἰς τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους πρὸ ὀλίγου εἶχον ἀκούσει. Πῶς ἦτο δυνατόν ἐν ἐνὶ προσώπῳ δύο ὄντα νὰ συνυπάρχωσι καὶ δύο καλλοναί; Τοῦτο ἰδίᾳ ταῖς ἐφαίνετο δυσεξήγητον. Ἄλλ' ὁμως, τοῦθ' ὅπερ καλῶς ἐνόουν, ἦτο ἡ ἀπειλή τῶν ζηλοτύπων θεῶν. Καὶ ἦτο ἀρκετὸν διὰ νὰ τρέμωσιν. Ἄλλως τε οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον ἔθεσαν ἐν ἀμφιβολίᾳ τὴν ἐπιστήμην τῆς μαγίσης. Δὲν εἶχε μακτεῦται περσευθίς, ὅτι ὁ λάτρης τῆς Δαμάκριδος ἦτο γλύπτῃς; Ἡ διορκτικότης αὕτη ἐξέπλησσε τὴν ἀπλοικότητά των.

— Χαῖρε, φιλιότη μου.

— Ἀντίχαιρε, Παννυχίς.

Καὶ ἡ Δάμκριν διαβῆσεν τὴν θύραν διήλθε τὸν πρόδομον καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν αὐλήν. Ἐνῶ δ' εἰσῆρχετο εἰς τὸ δωμάτιόν της, ἤκουσεν ὀργίλας φωνὰς τῆς μητρὸς της καὶ τοῦ Τρυφαίνου.

Λίαν ἀνήσυχος τείνει τὸ οὖς:

— Φιλλίνα, ἐκράυαζεν ὁ τελευταῖος, εἶσι μωροτέρη καὶ τῶν σανδαλίων σου. Ἐνόμιζα, ὅτι σοὶ ἔφερα τὴν χαρὰν καὶ ἰδοὺ σὺ κλαίεις καὶ ἀντιλέγεις. Πῶς λοιπὸν θὰ τῆ εὕρῃς ἐπιφανῆ καὶ πλούσιον σύζυγον, ἐνῶ τὴν κρύπτεις εἰς τὸ βῆθος τοῦ γυναικωνίτου σου, τῶτον ζηλοτύπως, ὡς αἱ ἱέρειαι τῆς Ἀθηνᾶς κρύπτουσι ἀπὸ τῶν βεβήλων ὀρθοκλῶν τὰς ἐσθῆτας τῆς θεᾶς; Ἐγὼ μάλλον σοῦ περίφροντις διὰ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς κόρης σου, ἐπιθυμῶ ν' ἀποδεχθῆ τὴν προσφερομένην εἰς αὐτὴν δόξαν..

— Αὐτὸ τὸ ὅποσον διανοεῖσαι, Τρυφαίνη, θὰ ἐκθέσῃ τὴν Δάμκριν.

— Τίποτε δὲν διανοοῦμαι, Φιλλίνα, δέχομαι δὲ οὐχὶ ἀνευ εὐχαριστήσεως ὅ,τι ἄλλως τε δὲν δύναμαι ν' ἀρνηθῶ. Γνωρίζεις, ὅτι ὁ ἀνθύπατος Μάρκος Αἰνείας Νοβάτος Γάλλιος θὰ προσφέρῃ τοὺς προσεχεῖς Διονυσιακοὺς ἀγῶνας. Εἰς τὸν Ἀπολλωνίδην δ' ἐνεπιστεύθη τὴν διοργάνωσιν

τῶν ἐορτῶν. Ὁ ἀνθύπατος ἐπιθυμεῖ ἵν' αὐξήσῃ τὴν δημοτικότητά του, νὰ γίνωσι μετὰ πάσης λαμπρότητος. Σύμπασα ἡ Ἑλλάς θὰ σπεύσῃ νὰ ἴδῃ τὴν πομπήν, ἣτις θὰ παριστᾷ τὸν Διόνυσον ἐκπνευρόμενον ἐκ τῆς κατακτήσεως τῶν Ἰνδιῶν. Ὁ δὲ Ἀπολλωνίδης διεφύλαξε διὰ τὴν κόρην σου τὸ σπουδαιότερον μέρος τῆς ἐορτῆς. Ἡ καλλονὴ της θὰ θριαμβεύσῃ ἐφ' ὅλης τῆς Ἑλλάδος. Οὐδὲ μίαν κόρη τῶν Ἀθηνῶν θὰ μείνῃ ἀμέτοχος ζηλοτυπίας τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Καὶ σὺ, κακὴ μήτηρ, ἀρνεῖσαι!

— Τρυφαίνη, ὅ,τι σὺ νομίζεις ὡς εὐτυχίαν, θὰ φέρῃ εἰς τὴν Δάμκριν τὴν ἀπελπισίαν. Εἰμαι μήτηρ της καὶ τὴν γνωρίζω. Μάθε λοιπὸν ὅτι ἡ λατρεία τοῦ Διονύσου φρίκη μόνον καὶ ἀηδίαν τῇ προσεναί.

Ὁ Τρυφαίνης εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἤρχισε νὰ γελά θορυβωδῶς.

— Ἰδοὺ, μὰ τὴν Ἀθηνᾶν, λόγος κωμικὸς καὶ ἀνήκουστος. Ἐχεις ἰδέεας, ὦ Φιλλίνα, πολὺ γελοιοδωδέστερας τῶν τοῦ Ἀριστοφάνους. Ἡ Δάμκριν εὐκίσητος πρὸ τοῦ Διονύσου! Καὶ ὅταν ἐγκαταλείψῃ τοὺς θεοὺς τῆς ἐστίας ταύτης χάριν τῶν τοῦ συζύγου της, εἰπέ μοι, θὰ τῇ ζητήσω τὴν γνώμη της; Ἡ γυνὴ λαμβάνει τοὺς θεοὺς, οὐς τῇ δίδουν.

Καὶ ὁ Τρυφαίνης προσέθηκεν ἐν διαλακτικῷ τόνῳ:

— Ἄλλως τε, ὡς μὴ ἐχόντων τῶν θεῶν πραγματικότητα, εἰμὲ διὰ τὰς γυναίκα καὶ τὰ χονδροειδῆ πνεύματα, τὰ ἐστερημένα πάσης φιλοσοφίας, τὸ τιμᾶν τοῦτον ἡ ἐκείνον τὸν θεὸν οὐδὲν ἄλλως ἐνδιαφέρει. Ὅ,τι μᾶς ἐνδιαφέρει, εἶνε ἡ εὐνοια τῶν ἰσχυρῶν προσώπων. Τὸ κατ' ἐμὲ, πολὺ θὰ φυλαχθῶ διὰ νὰ δυσαρεστήσω τὸν διοικητήν, ἵνα ἱκανοποιήσω ἀπλῶς τὴν τρέλλαν καὶ τὰς ἰδιοτροπίας τῆς Δαμάκριδος.

— Εἶσαι κακὸς ἄνθρωπος, Τρυφαίνη!

— Τί λέγεις, αὐθάδης γυνή; Ἦρῆσαι νομίζω με αὐτὸ τὸ ραβδίον νὰ ἐπαναβάλω εἰς τὸ στόμα σου τὰς φούλους λέξεις σου.

— Κτύπα με λοιπὸν, ἀλλὰ φείσθητι τῆς κόρης μου.

Νέον τρομερὸν ἄγγελμα διὰ τὴν Δάμκριν. Εἶχον ἀποφασίσῃ νὰ τὴν ἐκθέσουν εἰς τὰς ὁδοὺς πρὸ τοῦ ἐορτάζοντος πλήθους, ἐν τῇ παρελάσει τῆς Διονυσιακῆς πομπῆς. Καὶ ἐφαντάζετο ἤδη ἐαυτὴν ἀγομένην διὰ τῆς ὁδοῦ Τριπό-

δων, διά τῆς Ἀγορᾶς καὶ τοῦ Σταδίου, βριθῶ-
σων ὄχλου ἀναλήτου· ἐφ' ἑκείνου μωρίας
δακτύλων πρὸς αὐτὴν τεινομένους καὶ περὶ αὐ-
τῆς ἀγενῆ ὄντα, ὀρθῶν σατύρων, σιληνῶν καὶ
μαϊνάδων καὶ ἐφ' ἑκείνου συλλογιζομένη, ὅτι ἡ αἰ-
δὼς καὶ ἡ σύγχυσις τῆς θᾶ ἐγένοντο ἀντικείμενα
ὕβριστικῶν χλευασμῶν. Ἦκουε τὸ ὄνομα τῆς
προφερόμενον μεθ' ὕβριστικῶν ἐπιθέτων, διὰ
τῶν ἐκλελυμένων φωνῶν των. Καὶ ὅλοι αὐτοὶ οἱ
θεαταὶ ἐγέλων ἐπὶ τοῖς ἀστείοις των. Ἐἶτα
μὲ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου εἰρχοντο αἱ ὄριαι τῶν
ὀργίων. Οἰνοβαρεῖς ὅλοι ἐφόρμων εἰς τρομακτι-
κὴν συμπλοκὴν. Αἰσχροτήτες! αἵματα! Ἐτρα-
γώδουν, ἐχόρευον μὲ
τοὺς πόδας κλονουμένους
ἐκ τοῦ οἴνου, ἐπιπτον καὶ
ἐκράζον καὶ ὑβρίζοντο
καὶ ἐδέροντο. Ὅλοι δὲ
αὐτὸς ὁ κυκεῶν, εἰς
τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς κα-
τεπτομένης Δαμάριδος,
ἣτις ἠσθάνετο ἐαυτὴν
ἀσθενῆ, παρασυρομένην
καὶ καταποντιζομένην
ἐν τῇ πλημμύρᾳ ταύτῃ
τοῦ αἵσχους καὶ τῆς ἀ-
τιμίας, εἰς τὸ ἔλεος τῶν
μυνημένων αὐτῶν ἀφρό-
νων, οἵτινες καταγελά-
στους τιμᾶς τῇ ἀπέδι-
δον. Ἄλλ' ὅτι πρὸ πάν-
των τὴν κατεβασάνι-
ζεν ἦτον ἡ σκέψις, ὅτι ὁ
Ἀπολλωνίδης τὴν πα-
ρέδιδεν εἰς τὸ μαρτύριον
τοῦτο, ὁ Ἀπολλωνίδης,
ὃν ἐπίστευε καλὸν καὶ
παρ' οὗ ἠλπίζεν ἔρωτα
καὶ ἐκτίμησιν!

— ΜΗ ΚΛΑΙΕΙΣ ΜΙΚΡΑ ΜΟΥ ΔΑΜΑΡΙΣ

Ἐπὶ πολὺ οὕτως ἐ-
γένετο ἔρωτικον φαικιδῶν
ὀραμάτων καὶ σκέψεων θλιβερῶν, ἀπωλέσασα
πᾶσαν αἰσθησὴν τῆς πραγματικότητος. Δὲν ἔ-
βλεπε, δὲν ἤκουε τίποτε, οὔτε ἠσθάνετο πλέον
ποῦ εὐρίσκειτο.

Ἀκούει αἴφνης τὰς ἀπειλὰς τοῦ Τρυφαίνου. Ἡ
μήτηρ τῆς θᾶ ἐτύπετο ἐξ αἰτίας τῆς. Ἀπο-
σπᾶται λοιπὸν ἐκ τῆς νάρκης τῆς καὶ εἰσδύσασα
εἰς τὸ δωμάτιον, ἐρρίφθη εἰς τοὺς πόδας τοῦ
κηδεμῶνος τῆς.

— Τρυφαίνη, εἰς ὅτι ἔχεις ἱερώτερον, σὲ
ἱκετεύω, μὴ με παραδώσῃς εἰς τοὺς ἀνθρώπους
αὐτοῦ. Ἰδὲ με, τρέμω ἐμπρὸς εἰς τὰ γόνατά
σου ἐσκημμένη· δὲν ἔχω ἄλλον ἀπὸ ἐσὲ προ-
στάτην· εὐσπλαγχτίσου τὴν ἀδυναμίαν μου.
Ἄλλ' ὁ Τρυφαίνης παραργισμένος ἀπεκρίθη.

— Αἱ φωνασκίαι σας με ἀηδιάζουν, γυναῖκα!
Ἄρκετά ἤκουσα. Σύ, Δάμαρις, εἰσκι μωρὰ καὶ

καὶ θᾶ σὲ κάμω ἐγὼ εὐδαίμονα παρὰ τὴν θέ-
λησίν σου.

Ἡ Φιλλίνα ἀπελπισ πλέον ἀνέκραξε:

— Φροντίζεις ἀντὶ τῆς εὐδαιμονίας τῆς,
μᾶλλον διὰ τὰ χρήματα, ὧν ἔχεις ἀνάγκη, διὰ
τὴν πληρώσῃς τοὺς ἐνοχλοῦντας σε πιστωτάς καὶ
τὴν μεθύσκεσαι συχνότερα.

— Λόγον δὲν ἔχω νὰ σοῦ δώσω τῶν πρά-
ξεών μου. Θᾶ διαθέσω τὴν κίρην σου, ὅπως ἐγὼ
τὸ θέλω. Εἶνε δικαίωμα μου.

Καὶ ἐξῆλθε λέγων.

— Εἰς τὴν Ἀπολλωνίδην ἐξέφρασα ἤδη τὴν
χαρὰν σας. Καὶ προσέξατε ὅταν ἔλθῃ εἰς τὴν

οἰκίαν μου, νὰ τῷ δεί-
ξετε πρόσωπα γελοῦν-
τα. Ἄλλως φυλαχθήτε!

Αἱ δύο γυναῖκες ἐ-
βλέποντο πρὸς στιγμὴν
κατεπτομέναι. Μόλις
δ' ὁ θόρυβος τῶν βημά-
των τοῦ Τρυφαίνου ἐ-
σβέσθη, ἡ Δάμαρις ἐξέ-
σπασεν εἰς λυγμούς.

Ἡ μήτηρ τῆς τὴν
περιέπτυσεν εἰς τοὺς βρα-
χίονάς τῆς καὶ ὡς μι-
κρὰν παιδίσκην λικνί-
ζουσα αὐτήν, προσεπάθει
νὰ τὴν πρηγορήσῃ.

— Μὴ κλαίεις, μικρὰ
μου Δάμαρις. Ἡ μη-
τέρα σου πάντοτε εἶνε
πλησίον σου. Οἱ θεοὶ θᾶ
μὲς προφυλάξουν. Ἄς
προσφέρωμεν εἰς τὴν
Ἀρτέμιδα δάμακριν, ἵνα
τὴν προστασίαν τῆς ἐ-
πισύρωμεν.

Ἡ Δάμαρις ἀνυψώσα-
σα ἔντρομος τοὺς ὀφθαλ-
μούς τῆς, ἐμορμύρισεν:

— Μητέρα, εἶπες τὸ ὄνομα τῆς θεᾶς, ἡ ὅποιον
με ὀργὴν με παρακκοῦσθαι. Τὸ γνωρίζω τοῦτο,
ἡ Ἀρτεμις με ζηλοτυπεῖ!

— Δάμαρις, ὁμιλεῖς ἀνόητα!

— Μητέρα μου, λέγω ὅτι γνωρίζω.

Καὶ διηγήθη τὴν ἐπίσκεψίν τῆς παρὰ τῇ
μαγίστῃ· ὅταν δὲ ἐπανελάβε τὴν ἀπειλητικὴν
προφητείαν τῆς, ἡ Φιλλίνα συνεμερίσθη τὴν
ἀγωνίαν τῆς κόρης τῆς.

Ἡ Δάμαρις ἐξηκολούθει θρηνησάσα.

— Τί ἔκαμα λοιπὸν τῆς Θεᾶς, διὰ νὰ με
κατατρέχῃ τὸσον; Ποτὲ δὲν ἐπέρκασα πρὸ τῶν
νακῶν τῆς, χωρὶς νὰ τὴν ἐπικαλεσθῶ εὐτεδῶς.

— Φεῦ! εἶνε δυνατόν νὰ γνωρίζωμεν, δικαί-
οι ἀθάνατοι ὀργίζονται κατ' ἡμῶν; Εἶμεθε
ἀνίσχυροι κατὰ τῶν θεῶν.

Ἄλλὰ διὰ μὲς ἐπελθούσης τῆς ἐνεργείας, ἦν

ἡ νεότης οὐδέποτε ἀπόλλυσιν, ἡ Δάμαρις ὠρθώθη.

— Πρέπει, Μητέρα, ν' ἀντισταθῶμεν κατὰ
τῆς εἰμαρμένης. Θᾶ κατευνάσωμεν τὴν θεᾶν
δι' ἀνθημάτων. Ὡς πρὸς τὸν Ἀπολλωνίδην,
θᾶ δοκιμάσω νὰ τὸν συγκληίσω. Ἐπειτα νο-
μίζω, ὅτι ἠθέλησε νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν ὑπερη-
φάνειάν μου μόνον.

Ἄλλ' ὅταν μάθῃ τὴν ἐπιθυμίαν μου δὲν ἀμ-
φιβάλλω ὅτι θᾶ ἀλλάξῃ σχέδιον. Θᾶ ὑπάγω νὰ
τὸν εὐρω μὲ τὴν τροφὴν μου. Ἄς λάβωμεν θάρ-
ρος, μητέρα. Ὁ Ἀπολλωνίδης δὲν ἔχει καρδίαν
σκληρὰν, ὡς ὁ Τρυφαίνης. Μὲ ἀγαπᾷ καὶ ἐλ-
πίζω νὰ με εὐχαριστήσῃ.

Ἡ Δάμαρις ἀνεχώρησεν. Ἡ καρδία τῆς ἐκτύπα
δυνατὰ ἐνῶ τὸ βῆμα τῆς ἐπέσπευδε πυρετωδῶς.
Διασχίζουσα τὴν Ἀγορὰν συνήντησε τὴν Παν-
νουχίδα εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ ἐκ-
μυστηρευθῇ τὰς ἀνησυχίας τῆς.

— Ἐλπίζεις λοιπὸν, Παννουχίς, νὰ καμθῇ;
— Αὐτὸ καὶ ἐγὼ θέλω νὰ ἐλπίζω, Δάμαρις.
Καὶ ἂν θέλῃς, πρότεινέ με ὡς ἀντικαταστάτην
σου.

— Πόσον εἶσαι καλὴ, Παννουχίς!... Ἄλλὰ,
εἶπέ μου, δὲν σὲ τρομάζει τοῦτο; Νὰ εἶσαι ἐ-
κτεθειμένη εἰς τὰ βλέμματα ὄλων τῶν Ἑλλή-
νων;

— Ὁμολογῶ, αὐτὸ με φοβίζει ὀλίγον, ἀλλὰ
σὲ ἀγαπῶ πολὺ, πολὺ....

(Ἀκολουθεῖ)

Ο ΒΡΑΧΟΣ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

[ΔΙΗΓΗΜΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΝ]

Ἡ Ἰωάννα νῆαις ἐκ φύσεως εὐγενῆς, εἴκοσι
μόλις Μαῖους ἀπαριθμοῦσα, με χαρακτηριστικὰ
πλήρη συμπαθείας καὶ χάριτος ἐφάνετο προ-
φανῶς οὕσα τὸ ἀντικείμενον ἀρρήτου λατρίας
ἐκ μέρους πάντων, ἰδίᾳ ὅμως τῶν γορέων
αὐτῆς.

Ἄλλὰ καὶ ὁ Εὐγένιος ὁ μνηστήρ ταύτης, νέος
μὲ εὐγενῆ καὶ ὠραία ἰδανικά, ἄγοντα αὐτὸν εἰς
ὁδὸν αἰοίου μέλλοντος καὶ κάτοχος πλείστων
ἐπιζήλων προσηματίων, οὐχ ἦτον καθίστατο
τοῖς πᾶσι προσφιλεῖς καὶ ποθητός.

Οὗτος, ὡς οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων, ἐκεί-
νητο ἰδιόζουσαν ὄλιαν πρὸς τὴν φιλοσηματίαν
κλίον ἣτις πολλάκις μάλιστα ἀποσπᾷ αὐτὸν
εἰς τὰς σκέψεις του, τοιούτοι πῶς ἡμέραν ἡμέραν
θᾶ ἠδύνατο ν' ἀποκτήσῃ χρήματα πολλὰ διὰ νὰ
ζῆσθαι βίον ἄνετον καὶ εὐτυχῆ.

Ἐτραφε διάπυρον πρὸς τὴν Ἰωάνναν ἔρωτα,
ἔρωτα δι' ὃν μετὰ πολλῆς ἠδύτητος λόγου ὁμι-
λῶν αὐτῇ πάντοτε ἐπέσχετο νὰ τὴν καταστήσῃ
πάνν εὐδαίμονα δι' ἀρρήτου καὶ αἰωνίου ἐν
εὐθέτῳ χρόνῳ συζυγικοῦ δεσμοῦ.

Πλὴν φεῦ!... πᾶντα ταῦτα ἐπέπρωτο μετ' οὗ

πολὺ νὰ μείνωσιν ὄνειρα μόνον ἀπέχοντα πόρρω
τῆς πραγματικότητος, ἀφ' οὗ τὸ τέλος δι' ἀμφο-
τέρους τούτους θᾶ ἀπέβαινεν ὀλέθριον, ὀδυ-
νηρὸν.

Μικρὸν μετὰ τὴν τέλει τῆς μνηστείας των
ὁ Εὐγένιος εἶχεν ἀποφασίσει ἐν ἀγνοίᾳ ἐν γένει
πάντων, ὅπως ἐπεχείρει, μακρὸν μέχρως Αἰγύ-
πτου ταξείδιον, σκοπῶν ἴσως νὰ παραμείνῃ ἐπ'
ἀόριστον χρονικὸν διάστημα ἐκεῖσε πρὸς διεξα-
γωγὴν ἰδίας τιμῆς ὑποθέσεώς του, ἐξ ἧς μέγι-
στον θᾶ ἐκέρδιζε χρηματικὸν ποσόν.

Ὅθεν πρὸς τοῦτο ἀποχαιρετήσας ἅπαντας
τοὺς ἑαυτοῦ συγγενεῖς καὶ φίλους, ἰδίᾳ δὲ τὴν
γοερῶς θρηνοῦσαν καὶ ἀπαρηγόρητον καταστά-
σαν Ἰωάννα, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν, χωρὶς νὰ
ὀρίσῃ τὸν χρόνον τῆς τοιαύτης ἀπουσίας του μὲ
τὰς ἐνθέρμους καὶ εἰλικρινεῖς αὐτῶν εὐχὰς περὶ
τῆς εὐωδότητος τοῦ ταξιδίου του καὶ τῆς εἰς τὰ
ἴδια ταξείας αὐτοῦ ἐπανόδου.

Αἱ ἡμέραι ταξείας διέρρεον ἔκτοτε καὶ ταύτας
διεδέχοντο μῆνες, ἐνῶ ὁ Εὐγένιος οὐ μόνον δὲν
ἐφάνετο ἐπανακάμπτων εἰς τὴν γενέτειραν ἑαυ-
τοῦ πατρίδα, ἦν προσκαίρως εἶχεν ἐγκαταλίπει,
ἀλλ' οὐδὲν σχετικὸν περὶ αὐτοῦ ἐγινώσκετο
ὑπό τινος.

Εἰκοσαίᾳ ἤδη διάφοροι ἤρξαντο ἐγειρόμεναι
κατ' αὐτοῦ, θεωρουμένου ἐν τέλει οὕτως ὡς ἀπί-
στου καὶ παλιμβούλου μνηστήρος.

Καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν δυστυχῆ Ἰωάνναν, αὐτὴ
πίστιν ἔχουσα ἀδιάσειστον εἰς τὰ ἀκαίρητῃ αἰ-
σθήματα καὶ τοὺς λόγους τοῦ Εὐγενίου ἐφ' ὧν
ἀσφαλῶς ἠδύνατο νὰ στηρίζηται, διανοεῖτο κατ'
ἀρχὰς περὶ τοῦ ἐναντίου τοῦτων καὶ ἐλπίδων
πλήρης ἀνέμενε τὴν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν
ἐπιστροφὴν αὐτοῦ

Προϊόντος ὅμως χρόνου πολλοῦ ἕστερον
ἀπέβαλεν ἐξ ὀλοκλήρου ἀφ' ἑαυτῆς πᾶσαν περὶ
τούτου ἐλπίδα, ὅποτε πλέον ἤρξατο ἀδιαλεί-
πτως δοσιμέρην διατελοῦσα ὑπὸ τὸ κράτος φο-
βερῶς ἐν τῇ πνεύματι καὶ τῇ ψυχῇ ἀνησυχίας
ἐξ ἧς καθίστατο τὰ μάλιστα σύννοος καὶ μεγα-
λοκλή

Ἡ σιγὴ ἐκεῖνη, σιγὴ μυστηριώδης δι' ἑαυ-
τὴν, καθ' ἣν δὲν τῇ παρείχετο οὐδεμίαν ἀπολύ-
τως πληροφορίαν περὶ τῆς τύχης τοῦ ἀγαπητοῦ
τῆς μνηστήρος, ἐσπάρασσε δεινῶς τὴν τεθλιμ-
μένην καρδίαν τῆς καὶ ἐπλήρου αὐτὴν περὶ
αὐτοῦ πλείστων θλιβερῶν προσηματίων.

Ἡ καρδία ἀφ' ἧς ἐπλάσθη προῶρισται ταύτη
νὰ πάσῃ καί... πάσῃ!

Οὕτω λοιπὸν καὶ ἡ καρδία τῆς Ἰωάννας
ἐπασχε πάντοτε, καθ' ὅσον τὸ ἐν αὐτῇ αἰσθημα
τοῦ ἔρωτος ἐξηκολούθει νὰ τηρῆται ἀλώβητον
καὶ ἀκέραιον διὰ τὸν Εὐγένιον, μεθ' οὗ ἠθελε
συνδέσει πᾶσαν εὐτυχίαν αὐτῆς.

Ἐνίστε θέλουσα ἴσως, ὅπως ἐπιλανθάνηται
πάντων τούτων, κατεῖχετο ἐν εὐδαιίᾳ ἰδίᾳ ἡμέ-

ραις εις τον κηπον της οικίας της, κειμένης ολίγον απωτέρω της θαλάσσης και εκεί διεύχεται ώρας τινάς, διὲ μὲν δρέπονσα ἄνθη μωρόντα, διὲ δὲ βηματίζουσα κάτωθι σκιερῶν και ὠραίων ἀναδενδράδων ὑπὸ τὰς γλυκείας τοῦ χρυοίζοντος φοίβου ἀκτίνας.

Ἄλλὰ και εκεί πολλάκις δὲν ἐτύγγανε πλείονος ἀνακουφίσεως, ἀφ' οὗ ἡ λήθη δὲν εἰρηχοῦται ταύτη ἀρωγὸς τῆς ὄλης της θλίψεως.

Ἡμέραν τινα ὁ καιρὸς διετέλει ἐν ἐλευνῇ και λίαν ψυχρῇ καταστάσει. Νέφη μελανὰ διέτρεχον ὀλόκληρον τὸ οὐρανὸν στερέωμα και ἄνεμος δαιμονιωδῶς συρίζων ἠπειλεῖ νὰ συναρπάσῃ και ἀνυψώσῃ πᾶν εἰς τὴν δίνην του.

Ἐξ ἄλλου ἡ ὄψις της θαλάσσης εἰδείκνυτο ὑπεράγαν ἀγρία, τὰ δὲ τεράστια αὐτῆς κύματα αἰωρούμενα εἰς ὄρη ἕνεστα ἀπὸ της ἐπιφανείας της ἐκυλινδούντο μετ' ἐκκοφαντικῶν παφλασμοῦ ἐπὶ της βραχάδους ἀκτῆς.

Ἡ Ἰωάννα ἐν τῇ περιπτώσει ταύτη, καθ' ἣν προεμνήτετο ἄφρονος θύελλα, καθημένη παρὰ τὴν πυρὰν της ἐστίας ἐν τῷ ἰδίῳ της δωματίῳ εἶχε παραδοθῆ εἰς κνεκῶνα διαλογισμῶν, ὧν τὸ ἀντικείμενον δὲν ἦτο βεβαίως ἄλλο ἢ ἡ ἐπὶ μακρὸν ἀπουσία αὐτοῦ τοῦ Ἐδγενίου.

Ἀφρῆς ἡ θύρα της οἰκίας της ἐκρούσθη πρῶτον μὲν ἐλαφρῶς εἰτα δ' ἰσχυρότερον.

Ἡ Ἰωάννα, ἦτις ἐν ἀρχῇ δὲν ἀντελήφθη τοῦ κρότου, πτοηθεῖσα προφανῶς, ἔσπευσε νὰ ἀνοίξῃ.

Ἐπὶ τοῦ κατωφλίου εἰς ὑπάλληλος ταχυδρομικὸς ἐπεφάνη ἔγχειρίσας αὐτῇ μίαν ἐπιστολὴν φέρουσαν ἔνσημα μετὰ σφραγίδος Ἀγυπτιαικῆς προελεύσεως.

Τὴν ἠνοῖξε μετὰ σπουδῆς και ἤρξατο διατρέχουσα γοργῶ βλέμματι τὰς πρώτας τοῦ ἐν αὐτῇ περιεχομένου γραμμῆς.

Δὲν ἐπρόφθασεν ὅμως νὰ παρατείνῃ ἐπὶ πολὺ τὴν ἀνάγνωσιν της ἐπιστολῆς ἐκείνης, διὰν ὄψασα κραυγὴν συγγῆς ἀπελπισίας, ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ διαπέδου οἰμώζουσα και μὴ δυναμένη οὐδὲως σχεδὸν νὰ κινηθῆ, ἔμεινεν οὕτω ἐκεῖ ἐπ' ἀρκετὰς στιγμῆς ὡσεὶ κεραινοβληθεῖσα.

— Ἄλλὰ τί ἄρα γε συνέβαινε τῇ δυστυχεῖ ταύτη νεάνιδι ; .

Φεῦ ! ἄγγελμα ἄκρωσ θλίβερόν τῇ ἀνηγγέλλετο. .

Διὰ της ἐπιστολῆς ἐκείνης ἐμάνθανεν ἡδὴ τὴν ἀπώλειαν τοῦ μνηστήρος της Ἐδγενίου, ὃν μέχρη της στιγμῆς ἐκείνης ἐθεώρει εἰσὶ ζῶντα! . .

Τὸ ἀτιμόπλοιον δηλονότι, οὕτως και αὐτὸς κατ' ἀτυχῆ συγκυρίαν ἔτυχεν ἐπιβαίνων κατὰ τὴν ἐκ της πατρίδος αὐτοῦ ἀναχώρησίν του εἶχε ναυαγήσει κατὰ τινα ἐν τῷ διάπλῳ του νύκτα. Διὸ μάλιστα ἔνεκεν θαλασσοταραχῆς, καθ' ἣς οὐδὲως τοῦτο ἠδυνήθη νὰ ἀντιπαλαίσῃ, εἶχε ὀφθῆ ἐπὶ βράχων και κατασυντριβὲν ἀπωλέσθη

ὄν τοῖς εὐρισκομένοις ἐντὸς αὐτοῦ ἐπιβάταις, ἐξ ὧν οὐδὲν κατώρθωσε νὰ διασωθῆ.

Πᾶς τις βεβαίως δύναται νὰ εἰκόσῃ πᾶν ἐυκόλως περὶ της θέσεως, εἰς ἣν ἡ τάλαινα αὕτη νεάνις εἶχε περιέλθει ἀπὸ της ἀπαισίας ἐκείνης στιγμῆς, καθ' ἣν ἐλάμβανε τὴν ὡς εἰρηται, ἐπιστολήν.

Ἡ θλίψις και ἀπόγνωσις αὐτῆς ἦσαν τοσοῦτῳ ἰσχυραῖ, ὡστε ἐλλόγως τὴν ἔφερον εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ἐξ ἣς ἠδύνατο νὰ θεωρηταί πλέον ὡς οὐσα ἐκτὸς ἐαυτῆς.

Πᾶσα ἠθικὴ δύναμις, ἐγκατέλειπεν αὐτὴν ὀλοσχερῶς και ἤγετο ἡδὴ μετὰ τινος ὄλης ἐπιπολαιότητος εἰς τὸν ὄλεθρον. . .

Καθεώρα τὴν ἡ πρότερον τὴν δυστυχίαν της φθάνουσαν εἰς ἄκρον ἄωτον και οὐδεμίαν πλέον ἠλπίζεν ἐν τῷ μέλλοντι νὰ ἴδῃ εὐτυχίαν, διὸτι πᾶσα τοιαύτη ἀπώλετο δι' ἐαυτὴν διὰ παντός, και μόνον ἡ πηγὴ τῶν δακρῶν θὰ τῇ ἔμεινεν ἀνεξάντλητος.

Οὕτω δὲ ἡ δυστυχῆς ἐφθινεν ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν. τὰ δὲ σπλάγχνα αὐτῆς κατεβιβρώσκοντο βαθμηδόν, ὡς οἱ καρποὶ ὑπὸ τῶν σκολήκων, ἐν οἷς οὗτοι εὐρίσκονται κεκρυμμένοι.

Δὲν ἦτο πλέον ἡ νεάνις ἐκείνη ἡ πρὸ μακροῦ εἰ ἀπολαύουσα πλήρους νεανικῆς ἀκμῆς και ὠραιότητος.

Τὸ βάρος τοῦτο τῶν καθ' ἐκάστην, ἃς ὑφίστατο δοκιμασιῶν της ψυχῆς και ἡ ὑπερβαλλόντως δεινὴ ἀποθάρρυνσις, ἣν ἠσθάνετο πρὸς τὴν ζωὴν, εἶχον τοσοῦτῳ ἀλλειώσει και καταβάσει αὐτὴν, ὡστε τὴν κατέστησαν πλέον ἀγνώριστον πρὸς πάντα τινα.

Οὐδὲν ἠδύνατο νὰ παραμυθῆσῃ ταύτην και κατευνάσῃ ἐν μέρει τοῦλάχιστον τὸ μύχιον ἄλγος της· τὸ πᾶν τῇ ἦτο κενὸν παραμυθίας.

Ἐπόθει ἡδέως ἡδὴ τὸν θάνατον, ὃν ἐνόμιζεν ὡς τὸν μόνον αὐτῆς σωτήρα, ἀφ' οὗ οὕτως θὰ τὴν ἀπήλλαξε τῶν πικριῶν.

Ἐνίοτε ὡς ἐν ὀπτασίᾳ διατελοῦσα διέκρινεν ἐμφανῶς πὼς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἐδγενίου ἀντιπαρερχομένην πρὸ αὐτῆς, ἐνῶ ἄλλοτε πάλιν ὀλόκληρος οὕτως τῇ ἐνεφανίζετο καθ' ἕνους και τὴν περιέβαλλε μὲ θωπέας και μειδιάματα και λόγους γλυκεῖς τῇ ἀπηύθυνεν.

Ἄλλοτε ὡς ἐν ὀπτασίᾳ διατελοῦσα διέκρινεν ἐμφανῶς πὼς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἐδγενίου ἀντιπαρερχομένην πρὸ αὐτῆς, ἐνῶ ἄλλοτε πάλιν ὀλόκληρος οὕτως τῇ ἐνεφανίζετο καθ' ἕνους και τὴν περιέβαλλε μὲ θωπέας και μειδιάματα και λόγους γλυκεῖς τῇ ἀπηύθυνεν.

Ἡμερῶν τινα ἐσπέραν, ἐνῶ ἡ ἀργυροφειγῆς σελήνη ἀπλῆτως κατηύρασε μεταβάλλουσα τὴν σαφείρινον ἐπιφάνειαν της θαλάσσης εἰς ἀπείραντον διὰ τῶν ἀκτίνων της κάτοπτρον, μία σκιά ἀνθρωπίνη και ζωηρῶς διαφανομένη ἐφάνη χωροῦσα πρὸς τὸ μέρος της παραλίας.

Πανταχοῦ οὐγὴ βαθεῖα ἐπεκράτει, ὡσεὶ τὰ πάντα ἔμεινον ἀκίνητα ἐκ της θέσεως των. οὐγὴ διακοπτομένη ἐνίοτε μόνον ὑπὸ τοῦ φλοῖσβου

κύματός τινος, ὅπερ ἤρέμα ἠπλοῦτο ἐπὶ τῶν λίθων.

Ἡ σκιά ἐκείνη, ἀφ' οὗ ἔστη ἐπὶ στιγμῆν, ἵνα παρατηρήσῃ προδήλως ἂν ἐγένετο ὑπὸ τινος ὀρατῆ και βεβαιωθεῖσα περὶ τοῦ ἐναντίου τούτου, ἀνῆλθεν εἰς τὸ ὕψος ἀπορροῶγος τινος παρὰ τὴν θάλασσαν βράχου.

Ὡς θὰ ἐννοήσῃ βεβαίως τις ἦτο αὐτὴ αὕτη ἡ Ἰωάννα.

Τὶ ἐσκόπει ὅμως νὰ πράξῃ ἀπὸ τοῦ βράχου αὐτοῦ ;

Ἀφοῦ ἐπ' ἀρκετὸν ἐπεσκόπησε τὴν θεοπεσίως μαγικὴν ἐκείνην τοῦ σύμπαντος της φύσεως και της θαλάσσης ὄψιν μετὰ βλέμματος ἀπείρου θλίψεως, ὡσεὶ ἤθελεν ἀποτείνει ὕστατον χαίρετισμὸν πρὸς ταῦτα, προεχώρησε πρὸς τὸ κράσπεδον τοῦ βράχου και μετ' ἀποφασιστικότητος ἡδὴ ἐρρίφθη μετ' ὀρμῆς κάτω και ἐντὸς της θαλάσσης.

Στιγμῆς εἰ ὕστερον εἶχεν ἀφανισθῆ εἰς τὰς ὑδατίνας ταύτης ἀβύσσους.

Τὴν ὕστεραίαν ἡμέρας τινος διερχόμενοι διὰ της λέμβου των παρὰ τινα ἀκτῆν, εἶχον τὸ πτώμα της κόρης ὠθούμενον πρὸς τὰ ἔξω ὑπὸ τῶν κυμάτων και λαβόντες τοῦτο μετήγαγον εἰς τὴν ξηρὰν.

Ὁὕχ' ἦτιον μεγίστη ὑπῆρξεν ἡ θλίψις και συγκίνησις πάντων ἐκείνων, οἵτινες εὐθὺς ἐμάνθανον τοῦτο. Δι' οὗ και πλῆθος ἄπειρον οὕτω ἠκολούθησε τὴν κόρην μέχρι της ἐσχάτης αὐτῆς κατοικίας.

Ἐκτοτε πλέον οἷός τις διερχόμενος ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ βράχου ἐκείνου, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου συνετελέσθη ὁ θάνατος της ἀτυχῆς Ἰωάννας και γινώσκων τὸ ἱστορικὸν αὐτοῦ, αἰσθάνεται ἀκουσίως ἐντὸς του αἰσθημά τῆς θλίψεως.

Πᾶν δὲ κύμα της θαλάσσης κυλιόμενον ἤρέμα ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ βράχου φαίνεται ὡσεὶ νὰ στεναίξῃ και αὐτὸ, διὰ μονοτόνως διὰ τοῦ φλοῖσβου του ἀπηγῆ εἰς ὄλον τὸ ἐκεῖ περιβάλλον.

Ἀθῆναι. Χαράλ. Α. Κουτῆφης

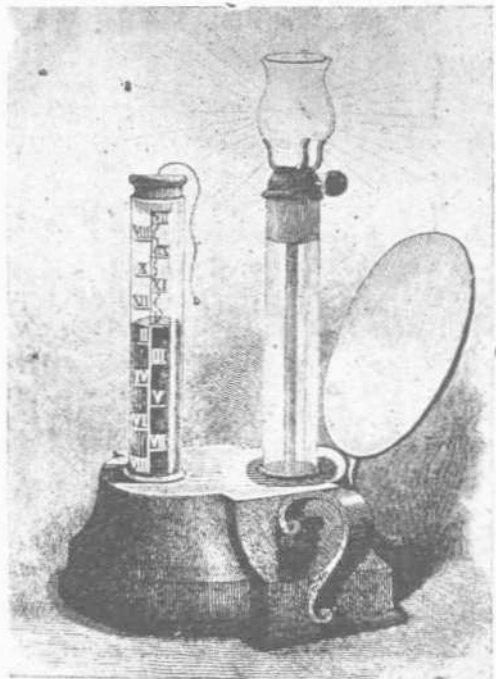
Ἡ φιλάρεσκος ὄσω περισσότερα θύμματα ἀποκτᾷ, τόσον περισσότερον αἰσθάνεται τὴν φιλαρέσκειάν της αὐξανομένην.

Τὰ περκαμύθια μολονότι φαινομενικῶς εἶναι φαντασιώδη, ἐν τούτοις ὁ ἀνθρώπινος νοῦς τὰ περκαδέχεται ὡς ἀληθινὰ, καθόσον, ἂν δὲν γίνονται εἰς τὴν ἐποχὴν μας ἢ ἐγίναν ἄλλοτε ἢ θὰ γίνουσαν εἰς μέλλοντας χρόνους.

Νὰ μεγαλοουργῆσι τις διὰ τοῦ ψεύδους και της ἀπάτης δὲν εἶναι δύσκολον, ἀλλὰ νὰ μεγαλοουργῆσι διὰ τοῦ καλοῦ και της ἀρετῆς εἶναι ἀδύνατον σήμερον.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

ΚΑΝΔΗΛΑ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ

Τὸ ἄνωθι σχῆμα παριστᾷ εὐφυῆς σύστημα κανδήλας, ἣτις δύναται νὰ μᾶς δεῖκνῃ και τὴν ὥραν διὰ της καταναλώσεως τοῦ ἐλαίου της. Τὸ μηχανῆμα συνίσταται ἐκ τινος σωλήνος βαθμολογημένου διὰ τῶν σημείων τῶν ὠρῶν, ἐν τῷ ὁποῖῳ ἐναποτίθεται τὸ ἐλαῖον. Ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ εὐρίσκειται ἡ θρυαλλὶς φθάνουσα μέχρι τοῦ βάθους τοῦ δοχείου. Εἶναι δὲ ὁ σωλὴν οὕτω βαθμολογημένος, ὡστε νὰ καταναλίσκεται μίαις ὥρας ἐλαῖον εἰς τὸ μεταξὺ διάστημα τοῦ κενοῦ τῶν ὠρῶν. Ἐπὶ πλέον ἀνταχυαστικὸν κάτοπτρον ἐναντι της λυχνίας μεταδίδει τὸ φῶς εἰς τὸν σωλὴνα ὅπου δεικνύται ἡ ἀκριβὴς ὥρα. Ἐννοεῖται ἡ εἰκὼν μας δύναται νὰ μεταβληθῆ και κατασκευασθῆ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ κατασκευαστοῦ εἰς ἄλλο εὐκολώτερον σχῆμα.

Φ. Π.

Ἄλλοτε ὡς ἐν ὀπτασίᾳ διατελοῦσα διέκρινεν ἐμφανῶς πὼς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἐδγενίου ἀντιπαρερχομένην πρὸ αὐτῆς, ἐνῶ ἄλλοτε πάλιν ὀλόκληρος οὕτως τῇ ἐνεφανίζετο καθ' ἕνους και τὴν περιέβαλλε μὲ θωπέας και μειδιάματα και λόγους γλυκεῖς τῇ ἀπηύθυνεν.

Οὐδεὶς ἄνθρωπος εἶναι εὐχαριστημένος ἐκ της θέσεώς του. Ἀπόδειξις, ὅτι ἡ θέσις του σταθερὰ δὲν εἶναι ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.

Τὴν πρώτην ἡμέραν μετὰ τοὺς γάμους τοῦ κ. Οἰκονομάκη, οἱ ὑπάλληλοί του τῷ κομίζουσι δῶρα καὶ γλυκίσματα.

— Περιττόν, περιττόν, φίλοι μου, πάρετέ τὰ ἴπισα, διότι ὁ γάμος δὲν μοῦ φαίνεται ἤδη τόνσον γλυκός, ὅσον καὶ τὰ γλυκά σας.

— Ἐχετε λάθος, τῷ ἀπήντησαν διὰ μιᾶς πάντες, τούναντίον ἡμεῖς ἠθραμεν τὴν γλύκα εἰς τὴν ἀπουσίαν σας καὶ σεῖς θὰ τὴν εὗρετε εἰς αὐτά.

— Λοιπὸν ἔλα ἐξκκολουθᾶτε, ὅπως κάμνω ἐγώ, ἐν δύο - ἐν δύο - ἐν δύο.

Οἱ στρατιῶται μετ' ὀλίγα βήματα ἔστησαν πρὸ αὐτοῦ.

— Τί σταματήσατε ρε κούτσουρα σὰν νὰ ἴδατε κανέν ζῶον μπροστά σας.

— Μὰ εἶδομεν σὰς, κύρ λυχία καὶ ἐσταματήσαμε, μπορούσαμε νὰ κάνουμε διαφορετικά; καὶ νὰ μᾶς βάλτε τιμωρία;

ΛΥΣΕΙΣ ΠΝΕΥΜ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

8ου τεύχους

25. Ἰάσιων—Δῖσιων—26 ΔωτίΑ, ΑμούΡ, ΡόδοΣ, Εστία, ΙαθωΚ, ΟρείΗ, ΣῶκοΣ.—27 Γονέας τίμα.—28 Ἴας, Ποίας. Ἀκτωρ. Ἐργίνος—29 Ὅχι δέος—Ὁ χυδαῖος.—30 Ὑπερουντέλικος.

Λύται. Χαρῖδημος Σταυρίδης ἐξ Ὁδησσοῦ 3, Ἀθη-νᾶ Ν. Ζαβερίνου ἐκ Ζακύνθου 1, Μζῦρος Κύνκος ἐξ Ἀθηνῶν 5 Μ, Σβέτιος ἐξ Ἀγαυλινίτσας 2, Ἀγλαΐα Κοκκίνου ἐκ Πειραιῶς 1, Ἀνθή Φίλωνος ἐκ Πατρῶν 4, Νικ Βάσαρης ἐκ Πατρῶν 1, Ἐλπίς Νουμίδου ἐξ Ἀρ-γοστολίου 2, Ἐλπίς Κωστιδῆ ἐκ Βώλου 1.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ"

Τ. Δ' Α. Νέαν.—Ἰόρκην. Συνεστημένη με περιχόμενα ἐλήφθη, λαχεῖα Στόλου σὰς ἐστάλησαν ἐπὶ συστάσει.—Ἀρχ. Δ. Β. Μόσχαν. Ἐπιστολαὶ ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν πολὺ, ἀλλὰ τὸ κιβώτιον εἰσέτι. Ἐλπίζομεν προσεχῶς.—Π. Ν. Καλάμας. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Σὰς ἐνεγράψαμεν ἀπὸ Ἰης Ἰανουαρίου καὶ ἀπεστείλαμεν φυλλάδια — Β. Δ. Αδδίσ — Α. Β. Α. Β. Α. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Ἐνεγράψαμεν τοὺς δύο νέοις συνδρομηταῖς καὶ ἀπεστείλαμεν σειρὰν φυλλαδίων. Εὐχαριστοῦμεν. Ἐγράψαμεν.—Β. καὶ Α. Σάμου. Δελτάριον ἐλήφθη. Ἐχει καλῶς.—Φ. Μ. Κάρσον. Ζητούμενον φυλλάδιον σὰς ἀπεστάλη ἀμέσως.—Γ. Γ. Τάνταν. Δελτάριον καὶ ἐπιταγὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν γράφομεν.—Α. Κ. Κωνσταντίνου. Ἐπιστολὴ καὶ πονημάτιον ἐλήφθη, ἀλλ' ἀκατέλληλον διὰ τὴν «Φύσιν» καὶ ἀνεπιτυχές.—Μ. Ν. Ὁδησσόβ. Συνδρομὴ σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν.—Π. Σ. Τριπλιτίνου.—Παρακαλοῦμεν ἀπαντήσατε εἰς ἐπιστολήν μας.—Ὁ. Π. Ἀλεξάνδρου. Ζητούμενα φυ-

λλάδια σὰς ἀπεστάλησαν.—Κ. Κ. Κάρσον. Τὸ Πανόραμα χρυσόδετον σὰς ἀπεστάλη ἐπὶ συστάσει. Ἀντίτιμον ἐλήφθη Εὐχαριστοῦμεν.—Μ. Ν. Παρισίου. Ἀπαντα ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν.

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΙ

Ἡ ὅλη ἡ σειρὰ τῶν ἐσχάτως ἐκτυλιχθέντων γεγονότων τῆς ἐν Γουδί στάσεως τῶν ἀξιωματικῶν, τοῦ μεγάλου λαϊκοῦ συλλαλητηρίου, τῆς ἐνάρξεως τῆς Βουλῆς, (ἀπόψεις ἐσωτερικαὶ καὶ ἐξωτερικαὶ) τῆς στάσεως τοῦ Ναυτικοῦ, τῆς φοβερᾶς πυρκαϊᾶς τῶν ἀνακτόρων κτλ. ἐπὶ ἀρίστου στυλίου φωτογραφικοῦ χάρτου. Ἐκάστον ἀντίτυπον δρ. 1.

Ἐκαστέλλεται τῷ αἰτοῦντι σημειώσις λεπτομερῆς ὁλοκλήρου τῆς σειρᾶς.

Καλλιτεχνικαὶ φωτογραφίαι

Σκηναὶ Ἀθηναϊκῶν ἐορτῶν καὶ τῆς κινήσεως τῆς πόλεως. Οἱ Βασιλεῖς ἐν ταῖς τελεταῖς. Ἀπόψεις Πειραιῶς καὶ Φαλήρων κ.τ.λ.

Ἀδελφοὶ Πρίντζη

Photo-Reportage

Ἀθήναι

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ θερμῶς οἱ κατὰ τόπους ἀνταποκριταὶ μας, ὡς καὶ οἱ καθυστεροῦντες συνδρομαῖς τῆς «Φύσεως» καὶ τοῦ «Πανοράματος» ὅπως εὐαρεστοῦμενοι ἀποστείλωσιν ἡμῖν ταῦτα πρὸς ἐξόφλησιν τῆς ὀφειλῆς τῶν καὶ διότι ἡ ἐκδοσις τόσον πολυδαπάνου ἔργου ἀπαιτεῖ τακτικὴν καταβολὴν τῶν συνδρομῶν.

ΤΥΠΟΙΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ